ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО
ОБЩИНА ЕЛЕНА

ОБЩИНСКИ ПЛАН

ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ НА ОБЩИНА ЕЛЕНА

гр. Елена 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

СЪДЪРЖАНИЕ	Страница
Документи за съгласуване на плана	4
Предоставени екземпляри от плана	5
История на направените промени в плана	6
РАЗДЕЛ I. **Въведение**	8
РАЗДЕЛ II. **Профил на риска**	10
РАЗДЕЛ III. **Превенция**	35
РАЗДЕЛ IV. **Готовност**	40
РАЗДЕЛ V. **Реагиране**	45
РАЗДЕЛ VI. **Подпомагане и възстановяване**	58
РАЗДЕЛ VII. **Мониторинг и оценка**	62
РАЗДЕЛ VIII. **Приложения**	Отделна папка
Приложение № 1: *План за действие при полски и горски пожари*	
Приложение № 2: *План за действие при снегонавявания и обледявания*	
Приложение № 3: *План за действие при земетресение*	
Приложение № 4: *План за действие при наводнение*	
Приложение № 5: *План за действие при ядрена и радиационна авария*	
Приложение № 6: *Заповед на Кмета на Община Елена за утвърждаване на Общинския план за защита при бедствия*	
Приложение № 7: *Писмо от Областен управител за съгласуване на Общинския план за защита при бедствия*	
Приложение № 8: *Оценка и приоритизиране на рисковете от бедствия на територията на община Елена*	
Приложение № 9: *СОП за активиране на общинския щаб за изпълнение на Общ. ПЗБ*	
Приложение № 10: *Разпределение на територията на община Елена*	
Приложение № 11: *Сили и средства на ЕСС на общинско ниво за реагиране при БАК*	
Приложение № 12: *Заповед за обявяване на бедствено положение*	
Приложение № 13: *Форма за изготвяне План за действие*	
Приложение № 14: *Налична специализирана техника в община Елена*	
Приложение № 15: *Транспортни средства собственост на Община Елена*	
Приложение № 16: *Списък на общинските пътища на територията на община Елена*	
Приложение № 17: *Списък на свлачищата на територията на община Елена*	
Приложение № 18: *Списък на мостовите съоръжения на територията на община Елена*	

Приложение № 19: *Обществени сгради за временно настаняване на пострадали*	
Приложение № 20: *СЕП, ЕЦ за евакуиране и настаняване*	
Приложение № 21: *Разчет за продукти от първа необходимост*	
Приложение № 22: *Списък на лечебни заведения в област В. Търново*	
Приложение № 23: *Релефна карта на община Елена*	
Приложение № 24: *Карта на пътната мрежа на община Елена*	
Приложение № 25: *Карта на водоизточниците в община Елена*	
Приложение № 26: *Карта на гр. Елена*	
Приложение № 27: *Заповед за сформиране на работна група*	
Приложение № 28: *Решение на ОбС Елена за приемане на Обш. ПЗБ*	
Приложение № 29: *Съкращения, термини и определения*	

ДОКУМЕНТИ ЗА СЪГЛАСУВАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ПЛАНА:

1. Заповед на кмета на Община Елена за утвърждаване на Общински план за защита при бедствия № РД.02.05-456 / 30.06.2025 г. (Приложение № 6).

2. Решение № 96 / 26.06.2025 г. на ОбС Елена за приемане на плана (Приложение № 6).

3. Писмо за съгласуване на плана от Председателя на областния съвет за Намаляване на риска от бедствия рег. № ОА04-4482 / 03.06.2025 г. г. (Приложение № 7).

4. Планът е съгласуван и от:

Пор. №	Име и фамилия	Длъжност	Дата	Подпис
1.	гл. инспектор Цветан Димитров Пенчев	Началник РСПБЗН - Елена	18.03.2025 г.	/ П /
2.	гл. инспектор Тодор Игнатов Тодоров	Началник РУ МВР - Елена	18.03.2025 г.	/ П /
3.	Емил Стефанов Стефанов	Ст. фелдшер филиал за СМП гр. Елена	18.03.2025 г.	/ П /
4.	инж. Иван Минчев Пашов	Директор СЦДП ДГС Елена	18.03.2025 г.	/ П /
5.	инж. Ивайло Величков Първанов	Директор СЦДП ДГС Буйновци	18.03.2025 г.	/ П /
6.	Николай Михайлов Давидков	Гл. специалист /ръководител/ РПС Елена	18.03.2025 г.	/ П /
7.	Зехра Халилова Салиева	Директор дирекция „Социално подпомагане“ - Елена	18.03.2025 г.	/ П /
8.	Стефан Иванов Минчев	Техник производствени структури ВиК "Йовковци" – район Елена	18.03.2025 г.	/ П /
9.	инж. Митко Иванов Глушков	Отговорник мрежови район Елена и Златарица /ЕНЕРГО-ПРО/	18.03.2025 г.	/ П /
10.	инж. Георги Тодоров Тодоров	Секретар на ТД "Чумерна", зам. н-к ПСО – гр. Елена	18.03.2025 г.	/ П /
11.	Благой Христов Кондаков	Управител "Елена автотранспорт" ЕООД	18.03.2025 г.	/ П /
12.	д-р Петко Николов Титев	Управител „МЦ I Елена” ЕООД	18.03.2025 г.	/ П /
13.	Йордан Иванов Димитров	Директор ОП „Благоустрояване“	18.03.2025 г.	/ П /

ПРЕДОСТАВЕНИ ЕКЗЕМПЛЯРИ ОТ ПЛАНА НА:

екз. №	**Организация/структура**	**Представител /ръководител**	**Подпис**
1	РУ на МВР – Елена		
2	РСПБЗН – Елена		
3	филиал за СМП гр. Елена		
4	СЦДП ДГС Елена		
5	СЦДП ДГС Буйновци		
6	РПС Елена		
7	Дирекция „Социално подпомагане“ - Елена		
8	ВиК „Йовковци” ЕООД – район Елена		
9	РОЦ – Г. Оряховица - Габрово към „Електроразпределение Север“ АД, МЕР Елена и Златарица		
10	Отряд ПСС Елена		
11	"Елена автотранспорт" ЕООД		
12	„МЦ I Елена” ЕООД		
13	ОП „Благоустрояване“		

ЗАБЕЛЕЖКА: Настоящият план се съхранява на хартия и в електронен вид в Общинска администрация Елена. На посочените в таблицата организации и структури се предоставя сканиран екземпляр от плана в електронен вид (записан във формат *.pdf). При отправено писмено искане до кмета на общината се предоставя заверено копие от плана на хартиен носител.

ИСТОРИЯ НА НАПРАВЕНИТЕ ПРОМЕНИ В ПЛАНА

Пор. №	Дата	Променена част, страница/и	Дата на изпращане	От кого е изпратена

ЗАБЕЛЕЖКИ:

1. Промени в Общинския план за защита при бедствия (Общ. ПЗБ) се извършват от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия (Общ. СНРБ), съгласно т. 9 и 10 от Раздел I. ВЪВЕДЕНИЕ и реда определен в Раздел VII. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА.

2. Извън случаите по т. 1, при настъпили изменения в наименованието и/или организационната структура на някоя от частите на ЕСС със задължения и отговорности по изпълнението на този план, както и при промяна на длъжностни лица и експерти, контакти, статус на ресурсите включени в Общ. ПЗБ и реда за тяхното привличане, ръководителят на съответната структура на ЕСС предприема незабавно действия за извършване на необходимата актуализация на информацията и данните в плана и приложенията към него, като писмено информира кмета на общината и лицето определено за координатор на Общ. ПЗБ и предоставя копия на страниците от плана с нанесени корекции.

3. Промените в Общ. ПЗБ по т. 1 и 2 се извършват след приемането им от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия, съгласно протокол от проведено заседание на съвета, след което лицето определено за координатор на Общ. ПЗБ отразява промените в оригиналния хартиен екземпляр на плана. Координаторът на Общ. ПЗБ сканира и изпраща в електронен вид актуалната версия на плана на всички лица за контакт от съответните структурите на ЕСС на които е предоставен екземпляр от плана, заедно с копие от протокола за приемане на промените от Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия.

Раздел I.
ВЪВЕДЕНИЕ

Раздела включва целите и задачите на плана, нормативните изисквания географския район за който се прилага плана, аудиторията, за която е предназначен. Посочени са структурата на плана, както и процесите по неговото разработване и актуализиране.

1. Общинският план за защита при бедствия (Общ. ПЗБ) е разработен в изпълнение на изискванията по чл. 9, ал. 1, 3 и 10 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ) и съгласно „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия“, дадени от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет (Съвета по чл. 62, ал. 3 от ЗЗБ).

2. Този план определя:

- ✓ целите и връзката на плана с Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018 – 2030 г. (НСНРБ);
- ✓ опасностите и рисковете от бедствия на територията на община Елена;
- ✓ мерките за предотвратяване или намаляване на риска от бедствия;
- ✓ мерките за защита на населението;
- ✓ разпределението на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки;
- ✓ средствата и ресурсите необходими за изпълнение на дейностите;
- ✓ начина на взаимодействие между съставните части на единната спасителна система (ЕСС);
- ✓ реда за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на съставните части на ЕСС и населението при опасност или възникване на бедствие;
- ✓ реда за обявяване на „бедствено положение“;
- ✓ мерките за възстановяване;

3. Цел на плана:

- ✓ осигуряване на ефективно и ефикасно управление на риска от бедствия чрез партньорство и по-добра координация;
- ✓ намаляване на рисковете от природни и причинени от човека опасности;
- ✓ свеждане до минимум неблагоприятното въздействие на опасностите върху човешкия живот, социалната и икономическата структура на общности, инфраструктура, собственост и природната среда;
- ✓ създаване на способности за реагиране и възстановяване при настъпване на природни и технологични бедствия.

4. Планът се прилага в случай на опасност или възникване на бедствие на част или на цялата територията на община Елена.

5. Този план, Законът за защита при бедствия (ЗЗБ), Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030 г. (НСНРБ), Националния план за защита при бедствия (НПЗБ), заедно описват необходимото управление на структурите на ЕСС и защитата при бедствия на общинско ниво.

6. За изпълнение на целите на Националната програма за намаляване на риска от бедствия и във връзка с намаляване на рисковете, определени с този план, се разработва Общинска програма за намаляване на риска от бедствия.

7. Този план е предназначен за:

- ✓ членовете на Общ. СНРБ имащи отношение към намаляването на риска от бедствия и местните структури и части на ЕСС, които имат отговорности и задължения по изпълнението на ПЗБ;
- ✓ информиране на населението относно опасностите и рисковете на територията на общината и организацията за посрещане на тези опасности и рискове, чието управление ще се осъществява на общинско ниво;

8. Общинският план за защита при бедствия се разработва, преразглежда и актуализира от Общинския Съвет за намаляване на риска от бедствия на община Елена и се утвърждава със заповед на кмета на общината, след съгласуване с областния управител и приемане от Общински съвет Елена.

9. Общинският план за защита при бедствия се преразглежда от съвета за намаляване на риска от бедствия на община Елена и при необходимост се актуализира:

- ✓ най-малко веднъж на 5 /пет/ години;
- ✓ след всяко въвеждане на плана и констатиране на настъпила промяна в нивата на идентифицираните рискове, ресурсите за изпълнение на определените функции за реагиране и др.;
- ✓ при промяна на нормативната уредба свързана с изпълнението на плана.

10. На основание чл. 9, ал. 16 от ЗЗБ, Общ. СНРБ – Елена може да преразгледа плана по всяко време, като при необходимост същия може да бъде изменен, допълнен, отменен или заменен по реда на чл. 9, ал. 10 и 11 от ЗЗБ.

11. Структура и съдържание на ОПЗБ:

- ➢ Заглавна страница
- ➢ Съдържание
- ➢ Документи за съгласуване и приемане на плана
- ➢ История на разпространените екземпляри от плана
- ➢ История на направените промени в плана
- ➢ Раздел I. Въведение

- Раздел II. Профил на риска
- Раздел III. Превенция
- Раздел IV. Готовност
- Раздел V. Реагиране
- Раздел VI. Подпомагане и възстановяване
- Раздел VII. Мониторинг и оценка
- Раздел VIII. Приложения

12. Планът е разработен на основание и в изпълнение на чл. 9 ал. 1 от Закона за защита при бедствия и при спазване на изискванията на издадените от Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия“.

13. Съгласно чл. 9, ал. 2 от ЗЗБ в раздел ПРИЛОЖЕНИЯ към Общ. ПЗБ са изготвени части за всяка от специфичните за територията на община Елена опасности.

Раздел II.

ПРОФИЛ НА РИСКА

Раздела включва обобщено описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата в община Елена, описание на идентифицираните опасности и значими рискове и характеристика на тяхната вероятност и последствия. Завършва с качествена оценка и приоритизиране на рисковете от бедствия в община Елена, като основа за управлението на риска и изпълнението на включените в Общ. ПЗБ мерки за въздействие чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване. Детайлна информация за оценката и приоритизирането на рисковете е дадена в ***Приложение № 8***.

1. Процедури и методология за оценката на риска от бедствия

Използваните процедури и методология за оценката на риска от бедствия се основават на „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия“ на Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет, както и на принципите и методите в БДС ISO 31000: „Управление на риска – принципи и указания“ и БДС ISO 31010: „Управление на риска – методи за оценяване на риска“.

2. Процес на управление на риска

Процесът на управление на риска включва няколко етапа: установяване на обстоятелствата, идентифициране на рисковете, анализ на риска, преценяване на риска и идентифициране на мерки за въздействие чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване. Подходът е базиран на сценарии, както е предложено в „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия“ на Съвета за намаляване на риска от бедствия към Министерския съвет, като за анализа на

риска са използвани сценарии с един риск.

3. Обобщено описание на природната, социалната и икономическата среда и инфраструктурата, свързани с управлението на риска от бедствия:

3.1. Природна среда

Граници на общината:

Община Елена е разположена в Северния централен район на Република България, в югоизточната част на Великотърновска област. Територията ѝ заема площ от 671,39 км^2. В общината има 124 населени места – един град (Елена) и 123 села обхванати в 4 кметства – Беброво, Константин, Майско, Каменари и 17 кметски наместничества. Община Елена граничи с шест общини от четири области, а именно:

- ✓ на запад и северозапад – община Велико Търново;
- ✓ на север – община Златарица;
- ✓ на североизток – община Антоново от област Търговище;
- ✓ на югоизток – община Сливен от област Сливен;
- ✓ на юг – община Твърдица от област Сливен;

- ✓ на югозапад – община Гурково от област Стара Загора;

Таблица № 1 - *Разпределение на територията на община Елена по видове и предназначение*

Код	Вид територия по предназначение	Брой	Брой %	Площ дка	Площ %
1	Урбанизирана територия	4899	5.66	9882.283	1.49
2	Територия за транспорт	471	0.54	3078.826	0.46
3	Земеделска територия	69776	80.63	274710.069	41.41
4	Горска територия	10558	12.20	364369.376	54.92
5	Води и водни обекти	824	0.95	10067.919	1.52
6	Защитена територия	3	0.00	1253.594	0.19
7	Нарушена територия	2	0.00	6.556	0.00

Източник: Общинска служба „Земеделие“ гр. Елена

Подробна информация за разпределението на територията по предназначение собственост, категория и начин на трайно ползване е предоставена в Приложение № 10**.**

Релеф:

Територията на община Елена условно попада в две физикогеографски области на България – Средна Стара планина и Средния Предбалкан. Големите различия в надморската височина (от 100 до 1500 м.) обуславят разнообразен релеф – от хълмисто равнинен (в северните части) до ясно изразен планински (в южните части), характеризиращ се със стръмни склонове и дълбоко врязани речни долини. Преобладават наклони 20 – 30°, което утежнява условията на ползване на тези терени. Към Старопланинската физикогеографска област се отнасят северните разклонения на Елено-Твърдишка планина, която обхваща повече от половината от територията на общината. В най-южната част на общината, на границата с Община Твърдица се издига връх Чумерна (1536 m).

Цялата северна част на общината по границата с общините Велико Търново, Златарица и Антоново е заета от южните склонове на Еленските височини, които са част от Средния Предбалкан. Тук максималната височина е връх Кулата (901 m), издигащ се северно от село Черни дял. Те са разделени на четири части от напречните проломи на река Веселина и десните ѝ притоци – Златаришка река (проломът Боаза) и Бебровска река (Каменица).

Между двете планински части от запад на изток се редуват няколко по-големи долинни разширения, обединени под общото название Еленска котловина. На запад – долинното разширение на река Веселина е заето от язовир „Йовковци “. В централната част – долинните разширения на Златаришка река (в района на общинския център град Елена) и на десния ѝ приток Костелска река (в района на село Марян). На изток, в района на селата Беброво и Константин, са долинните разширения на Бебровска река (Каменица, десен приток на Веселина), а в района на село Майско – долинното разширение на Стара река (десен приток на Янтра).

Климат:

Територията на община Елена попада в умерено континенталната подобласт на европейско-континенталната климатична област, в която попадат Западния и Средния Предбалкан, Западна и Средна Стара планина, съгласно климатичното райониране на България. Есента е сравнително по-топла от пролетта. В северните части на общината климатът е умерено-континентален, а в южните е с черти на планински. Поради големите разлики в надморската височина и изложението на склоновете в тези две зони, числовите стойности на температурите варират в твърде широки граници.

Между двете условни климатични части съществува разлика и при валежите – в северните части на общината средногодишното количество на валежите е между 490 и 620мм, а снежната покривка се задържа между 40 и 60 дни в годината, докато в южните планински части на общината средногодишното количество на валежите е между 760 и 1150мм, а снежната покривка се задържа между 84 и 142 дни в годината. И в двете зони валежният максимум е през пролетта – от месец март до месец май и през месец декември, а валежният минимум е през месец август. При обилни снеговалежи е възможно образуването на снегонавявания (преспи).

Гори:

На територията на общината функционират две горски стопанства:

– ДГС Елена, с площ на горските територии 23 646 ha., от които 23 222 ha. са залесена площ. В района на стопанството са разпространени предимно следните естествено растящи дървесни видове: бук, габър, благун, зимен дъб, цер, келяв габър, липа и др. Освен тях се срещат череша, бряст, явор, шестил, ясен, брекиня, трепетлика и др. В резултат на залесителната дейност в стопанството са създадени и се развиват успешно култури и от иглолистни дървесни видове, като бял бор, черен бор, смърч, ела и др. По изкуствен път на територията на стопанството са внесени и се развиват добре видове нетипични за района като веймутов бор, дугласка ела и червен дъб, които допринасят за видовото разнообразие в района.

– ДГС Буйновци, с площ на горските територии 17 652 ha., от които 17 224 ha. са залесена площ. Горската растителност е представена от няколко основни групи насаждения: естествени чисти и смесени високостъблени насаждения, съставени предимно от бук, зимен дъб, габър, цер и благун; изкуствено създадени насаждения, главно от бял бор, черен бор и акация, и естествени издънкови насаждения от бук, зимен дъб, габър, цер, благун, келяв габър и др. В района на стопанството се срещат и следните храстови видове: червен глог, дрян, обикновена леска, шипка, трънка, черен бъз, чашкодрян, птиче грозде, смрадлика, аморфа и др. От лечебните растения са представени растителните видове: глухарче, живовляк, лазаркиня, кукуряк, бял равнец, синя тинтява, къпина и др.

Води:

Община Елена е богата на водни ресурси. Изворите разположени в планинската част дават началото на по-големите реки: Веселина, Костелска, Еленска, Мийковска и Бебровска, които са притоци на река Златаришка. Водните течения имат посока юг – север. Речните русла са с големи наклони, вдлъбнати от ерозионни процеси. Реките са с дъждовно – снежно подхранване. Дебитът им е непостоянен, като пълноводието е през пролетния

сезон. Освен тези реки, територията на общината е прорязана от множество малки и големи дерета с непостоянни водни течения.

Регистрирани са 9 язовира, от които 5 са публична общинска собственост, а останали 4 – публична държавна собственост (Приложение № 1 към част „Действие при наводнение“).

3.2. Социална среда

Броят на населението в община Елена към 31.12.2023 г. възлиза на 7473 души, което представлява 0.12 % от населението на страната. От тях 4327 души живеят в гр. Елена.

Следвайки общата за страната тенденция на намаляване броя на населението, в периода 2014 г.-2023 г. населението на общината също намалява.

Таблица № 2 - *Демографска статистика на населението в общ. Елена към 31.12.2022 г.*

години	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Брой население	8 988	8 878	8 798	8 615	8 503	8 389	8 358	8 269	7 556

Източник: Национален статистически институт

Таблица № 3 - *Население в община Елена по пол, възраст и местоживеене към 31.12.2023 г.*

По възраст	общо			в градовете		в селата	
	всичко	жени	мъже	жени	мъже	жени	мъже
Общо	7 473	3 860	3 613	2 282	2 045	1 578	1 568
Под трудоспособна	1 011	475	536	218	231	257	305
В трудоспособна	4 084	1 904	2 180	1 175	1 313	729	867
Над трудоспособна	2 378	1 481	897	889	501	592	396

По данни на НСИ от преброяването през 2021 г., етническата структура в община Елена се разпределя както следва:

- ✓ население с българска принадлежност – 74 %;
- ✓ население с турска принадлежност – 14 %;
- ✓ население с ромска принадлежност – 9.8 %;
- ✓ други – 2.2 %

Таблица № 4 - *Брой жилищни сгради по периоди на построяване.*

НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЖИЛИЩНИ СГРАДИ ОБЩО	1919 г. - 1945 г.	1946 г. - 1960 г.	1961 г. - 1970 г.	1971 г. - 1980 г.	1981 г. - 1990 г.	1991 г.- 2000 г.	2001 г.- 2010 г.	2011 г. - 2020 г.	към 31.12. 2021 г.
Община Елена	6325	2087	1005	522	463	249	98	196	86	93
В градовете	1890	301	314	372	310	83	23	42	15	17
В селата	4435	1786	691	150	153	166	75	154	71	76

Източник: Областен план за защита при бедствия Област Велико Търново

Таблица № 5 - *Брой жилищни сгради към 31.12.2021 г. по конструкция.*

НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЖИЛИЩНИ СГРАДИ ОБЩО	ПО КОНСТРУКЦИЯ				
		ПАНЕЛИ	СТОМАНО -БЕТОН	ТУХЛЕНИ С БЕТОННА ПЛОЧА	ТУХЛЕНИ С ГРЕДОРЕД	ДРУГИ
Община Елена	**6318**	**20**	**103**	**685**	**4074**	**1436**
В градовете	1888	11	23	412	1120	322
В селата	4430	9	80	273	2954	1114

Източник: Областен план за защита при бедствия Област Велико Търново

3.3. Образование

За обучение на подрастващите на територията на общината функционират 1 начално и 1 средно училища в гр. Елена, 1 обединено училище в с. Майско, 2 основни училища – в с. Константин и в с. Беброво, 5 детски градини – в гр. Елена, с. Беброво, с. Константин, с. Каменари и с. Майско и 1 детска ясла в гр. Елена.

За осигуряване на обучението на учениците от селата, в които липсват действащи училища, са осигурени училищни автобуси, с които част от децата се превозват до съответните средищни училища. Ежедневно се осигурява безплатен транспорт по четири обходни маршрута на пътуващи деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от 15 населени места в общината.

На територията на общината функционират и Център за подкрепа за личностно развитие и Школа по изкуствата, където учащите имат възможност да се занимават с дейности по интереси и да развиват талантите си.

3.4. Здравеопазване и социални услуги

Заболеваемостта на населението в община Елена не се различава същество от общата заболеваемост в страната. С висок относителен дял са болестите на органите на кръвообращението, злокачествените новообразувания, инфекциозните и паразитни болести, болестите на дихателната система и др.

Здравеопазването в Община Елена се осъществява чрез заведение за извън болнична помощ – "Медицински център I – Елена“ ЕООД, 5 кабинета за първична извън болнична медицинска помощ и Хоспис „Елена“, намиращи се в общинския център – гр. Елена, и два пункта за вземане на материали за лабораторни изследвания.

В „Медицински център I – Елена“ ЕООД се извършват прегледи от специалисти по кожни, очни, нервни, вътрешни болести, нефрология, хирургия, детски болести, физикална и рехабилитационна терапия, ендокринология, психиатрия, акушерство и гинекология. Хоспис „Елена“ е заведение за непрекъснато (24 часово) медицинско наблюдение, медико – социално обслужване и рехабилитация на възрастни и тежко болни лица.

Спешна медицинска помощ на населението на община Елена се оказва от Филиал за спешна медицинска помощ (ФСМП) гр. Елена, структура на ЦСМП Велико Търново. Във филиала работят четири лекари, осем фелдшери, шест шофьори-линейка и един санитар. Филиалът обслужва и населението на гр. Златарица, като много отдалечените населени

места на община Златарица, при необходимост, се обслужват от екипи на ФСМП Велико Търново и ФСМП Горна Оряховица. При нужда от хоспитализация пациентите се транспортират от ФСМП Елена до МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов“ с екип на ФСМП Велико Търново, като по този начин районът не остава без екип и линейка.

По данни на НСИ към 31.12.2023 г. общия брой на населението в двете общини е 10 души, а гъстотата е 12 души на км^2.

За 2024 г. са обслужени 3175 души от мобилен екип и 1507 от стационарен екип. Регистрирани са 13 ПТП, като от тях 11 са на територията на община Елена и 2 на територията на община Златарица. Средната натовареност на екипите е ниска – 1.5.

Въпреки отдалечеността на някои населени места, няма пациент в животозастрашаващо състояние, останал без спешна медицинска помощ. Всички граждани на община Елена имат равнопоставен достъп до спешна медицинска помощ в съответствие с принципите за своевременност, достатъчност, качество и безопасност.

Таблица № 6 – *Техника на ЦСМП Велико Търново, ФСМП гр. Елена.*

№	марка	модел	рег. №	година на производство	местоположение
1.	Мерцедес	Спринтер	СВ2880АЕ	2023	ФСМП Елена
2.	Фолксваген	Транспортер 2.5 TDI	ВТ3894ВМ	2009	ФСМП Елена

В кадровата осигуреност на здравната система се наблюдава липса на лекари специалисти и медицински персонал.

На територията на общината функционират следните обекти за социални дейности:

- ✓ Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания (програма ранна интервенция) от 0 до 18 годишна възраст с капацитет 35 лица – в гр. Елена;
- ✓ Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания с капацитет 10 лица – в гр. Елена;
- ✓ Дневен център за деца и младежи с увреждания с капацитет 36 лица – в гр. Елена;
- ✓ два Центъра за настаняване от семеен тип на пълнолетни лица с физически увреждания с капацитет 30 лица – в гр. Елена;
- ✓ Домашен социален патронаж в гр. Елена;
- ✓ три Центъра за настаняване от семеен тип на пълнолетни лица с умствена изостаналост с общ капацитет 42 лица – в с. Илаков рът;

3.5. Икономическа среда

Община Елена е аграрно-промишлена единица с преимуществено развитие на леката и хранително вкусовата промишленост. Голям дял за местната икономика имат и търговията, ремонта на автомобили, селско и горско стопанство, дърводобив и дървообработване, селски туризъм, хотелиерството и ресторантьорството.

Коефициентът на населението в трудоспособна възраст в община Елена е 54.65 %.

Лека промишленост:

- ✓ „БРИЛЯНТ – ТЪРНОВГРАД” АД – производство и търговия с шивашки изделия;
- ✓ „КРИЕЙШЪНС“ ЕООД – производство и търговия с шивашки изделия;
- ✓ ЕТ "ВИКТОРИЯ КЪМПАНИ"– производство и търговия с шивашки изделия /работни ръкавици и лични предпазни средства/;

Машиностроене:

- ✓ „РЕМЕЛ” АД – производство и ремонт на прикачени транспортни средства, селскостопанска и строителна техника;
- ✓ „РЕМБИ” АД – производство и търговия със селскостопански и други ремаркета;

Транспорт:

- ✓ „ЕЛЕНА АВТОТРАНСПОРТ” ЕООД – предприятието е специализирано в превоз на пътници и товари.

Хранително – вкусова промишленост:

- ✓ БИЛТРАНС ВЕЛЕВ“ ЕООД – изкупуване, преработване и производство на месни продукти;
- ✓ „ВЪЛЧОВЦИ“ ЕООД – изкупуване, преработване и производство на месни продукти;
- ✓ „ЕЛЕНА ЕКОМЕС НМ 1“ ЕООД – изкупуване, преработване и производство на месни продукти;
- ✓ „ЕЛЕНСКИ БАЛКАНДЖИИ“ ЕООД – изкупуване, преработване и производство на месни продукти;
- ✓ "ЕЛЕНА МЕС" ООД – производство и търговия на месни продукти;
- ✓ „БИ СИ СИ ХАНДЕЛ“ ООД – млекопреработване;
- ✓ "ЕЛИТ - ПЕПА ЛАМБУРОВА" ЕООД – мелничарски услуги, търговия с фуражи, хранителни и нехранителни стоки;
- ✓ „ЖИТЕН ДАР 2020“ ЕООД – производство на хляб и хлебни изделия;
- ✓ "НЕЙЧЪРЪЛ ЧОЙС" ЕООД – изкупуване, съхранение, преработка, консервиране и търговия с екологични диворастящи плодове, зеленчуци, гъби и пчелни продукти, продажба на стоки собствено производство;
- ✓ „РАВЕЛ 19“ ЕООД – производство на сладка и сиропи от собствена продукция.

Растениевъдство и животновъдство:

Разположението и релефа на община Елена обуславя развитието на земеделие от планински характер, поради което земеделските стопани използват по-голямата част от земеделската земя за паша на животните или като ливади за косене. Сравнително малък е делът на площите, които се заемат от обработваеми земи и трайни насаждения. В последно време има тенденция към увеличаване делът на обработваемата земя.

Преобладаващата част от земеделските производители отглеждат предимно зърнени култури – пшеница, ечемик, царевица и слънчоглед. Причините за това са подходящите климатични условия и почви, както и възможност за механизация на процеса, което изисква все по-малко работна ръка. Голяма част от произведените зърнени култури се използват за изхранване и отглеждане на животни. В частния сектор основно застъпено е отглеждането на картофи и царевица.

Животновъдството е силно застъпено в личните стопанства. Значителна част от него е за задоволяване на лични нужди.

Горско стопанство:

Горското стопанство се управлява от ДГС Елена и ДГС Буйновци, които въвеждат регулации в сектора и упражняват контрол върху използването на горските ресурси;

Дърводобив и дървообработване:

Дървесината добита от горския фонд се използва за промишлени цели, дърва за огрев и добиване на дървен материал, необходим предимно в строителството.

- ✓ „ЕЛБА – 99" ЕАД – дърводобив и преработка на дървесина.
- ✓ „ЕЛЕНА ИД" ООД – производството на дървена дограма (врати, прозорци и профили), производство на мебели от дърво, строителство на недвижими имоти и СМР.
- ✓ ДГС „ЕЛЕНА";
- ✓ ДГС „БУЙНОВЦИ";
- ✓ „ГЕНОВ 2009" ЕООД – дърводобив;
- ✓ „ТРАНСЛЕС 2000" ЕООД – дърводобив и преработка на дървесина;
- ✓ „КРИС-ТРАНС ЕЛЕНА" ЕООД – дърводобив и дървообработване;
- ✓ „ВАВОНА" ЕООД – дърводобив и преработка на дървесина;
- ✓ „ГЕНО СТЕФАНОВ" ЕООД – добив на дърва;
- ✓ „КЪРШЕВ - КАЛИН КЪРШЕВ" ЕООД – дърводобив и преработка на дървесина;
- ✓ „ЧОЧКО" ООД – покупко-продажба и преработка на дървен материал;
- ✓ „ЕЛВАИС" ООД – дърводобив;

Туризъм:

Туризмът на територията на община Елена е организирана и добре развита дейност. Доброто съчетание на природно и културно-историческо наследство, както и развитието на туристическите услуги и доброто ниво на предлагане допринасят за популяризиране на община Елена като атрактивно и привлекателно място за ловен, еко, планински, селски, културен и опознавателен туризъм.

През последните години се увеличава интереса и към селският туризъм, който е застъпен предимно в частния сектор. На територията на общината са регистрирани 239 места за настаняване с леглова база 2697 броя.

Заетостта на туристическите обекти се осигурява най-вече от туристи през почивните дни, летните отпуски, преминаващи и хора в командировка. Посещенията на културните обекти и историческите места в града стават най-вече през лятото, предимно през почивните и празничните дни и когато има организирани културни мероприятия.

От изнесената информация дотук може да се направи извода, че по отношение на икономическото развитие на общината се разчита най – вече на хранително-вкусовата промишленост, дърводобив и туризъм, горските и водни ресурси, като същите могат да бъдат сериозно засегнати от бедствия като земетресение, горски пожари, наводнения.

3.6. Инфраструктура

Транспортна характеристика на общината:

Община Елена е разположена на територия от 671,388 дка. Развит е автомобилният транспорт, а железопътният е преустановен. Липсват автомагистрали и първокласни пътища. Общинската й пътна мрежа е една от най-дългите в страната и е сравнително равномерно разпределена. Същата е в добро състояние, а дължината й е 364,2 км. от които 34.85 км са втори клас, 50.877 км – трети клас и 280 км общинска пътна мрежа и местни пътища (от тях 125,5 км. са бивш четвърти клас). Превозването на населението до различни населени места се извършва с автобусен транспорт.

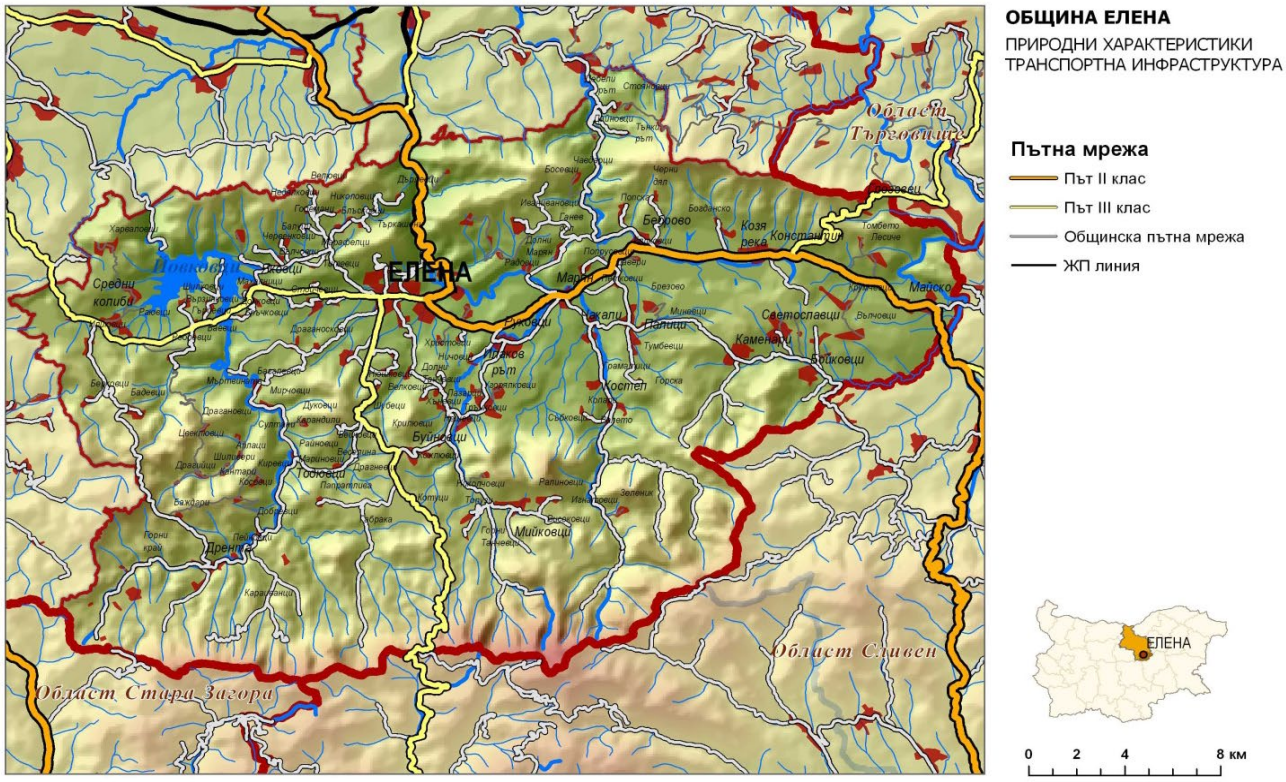
Главната транспортна артерия, която минава през град Елена е второкласен републикански път II-53 Поликраище – Горна Оряховица – Лясковец – Елена – Стара река – Сливен – Ямбол – Калчево – Средец и се свързва с Републикански път II 79 при 65,7 km. Тя свързва общината на север с главния железопътен възел в Централна Северна България – Горна Оряховица и косвено чрез първокласен републикански път I-4 София – Варна - с областния център Велико Търново. На изток чрез път II-53 се осъществява връзката на общината с общините Сливен, Ямбол и се стига почти до Бургас.

Връзката на община Елена на североизток с общините Антоново и Омуртаг от област Търговище изпълнява третокласният път III – 408 Стеврек – Глоговец, който се включва във второкласния път II – 53 в участъка Елена – Стара река при с. Константин.

Втората косвена връзка на общинския с областния център от северозапад е третокласен път III-551 „Дебелец – Плаково – Средни колиби – Елена".

Друга важна транспортна артерия е третокласен път III-662 „Нова Загора – Баня – Твърдица – Елена". Освен, че осъществява връзка с хижите „Буковец" и „Чумерна", той е най-пряката връзка между селищата от двете страни на Стара планина.

Пътна мрежа на територията на община Елена

Важна част от пътната инфраструктура са мостовите съоръжения (Приложение № 18). От общо регистрираните за общината 94 мостови съоръжения 13 от тях са разположени на републиканските пътища.

Водоснабдителни системи

Водоснабдяването в община Елена се осъществява от пречиствателна станция „Йовковци", Помпена станция Елена, довеждащ водопровод 400 мм, който се обслужва от ВиК „Йовковци" ООД – Велико Търново, довеждащ водопровод за гр. Елена (Бадевски водопровод) и:

- ✓ резервоар (р. р.) "Буков дол";
- ✓ п. ст. Бадевци - каптажи – 4 бр.;
- ✓ п. ст. Ребревци – водоснабдява се от Бадевски водопровод;
- ✓ п. ст. Новачкини - каптажи – 1бр.;
- ✓ п. ст. Усои - каптажи – 1 бр.;
- ✓ п. ст. Пърчевци - каптажи – 1 бр.;
- ✓ п. ст. Малина - дренаж – 2 бр. към резервоар "Буков дол";
- ✓ п. ст. група Беброво захранва село Беброво, а с допълнително водоснабдяване от стар водопровод – гравитачно (Алагюне) и селата Руховци, Марян, Чакали, Бялковци, възможно е водоснабдяване и на селата Илаков рът и Граматици;
- ✓ п. ст. Христовци – водоснабдяването се извършва от п. ст. група Беброво;

- ✓ п. ст. Светославци (Гюрлека) – каптажи – 1 бр.;
- ✓ п. ст. Майско – каптажи – 2 бр.;
- ✓ п. ст. Вълчовци (Яковци) – водоснабдяването се извършва от довеждащ водопровод за гр. Елена Ф 400 мм.;
- ✓ п. ст. Ребревци – взема вода от „Бадевски водопровод“ и захранва селата Гърдевци, Ребревци, Шилковци и Баевци;
- ✓ п. ст. Гюрлека – р. р. Светославци захранва селата Константин, Каменари и Светославци;
- ✓ п. ст. Дералиите – захранва селата Палици и Давери;
- ✓ п. ст. Вълчевци – захранва селата Титевци, Марафелци, Блъсковци и Търкашени.

Селата Донковци, Вързилковци, Яковци, Бръчковци, Махалници, Стойчевци, ул. “Д. Геновци“, ул. “Д. Болерци“ и ул. “Казаци“ са на директна връзка от Бадевски водопровод.

Водоснабдяването за останалите населени места – селата Средни колиби, Раевци, Илиевци, Дрента, Тодювци, Султани, Багалевци, Буйновци, Мийковци, Илаков рът, Костел, Дъбрава, Граматици, Бойковци, Крумчевци, Майско, Черни дял, Попска, Петковци и Попрусевци се извършва от собствени водоизточници и се обслужва от ВиК „Йовковци” район Елена.

Основното водоснабдяване на гр. Елена се осъществява от ВиК „Йовковци” - район Елена чрез помпена станция Елена и допълнителни (стари) водоснабдявания – Бадевски водопровод (гравитачно), Буков дол (гравитачно), Дядо Стоянов кладенец (чрез помпа към Буков дол).

ВиК “Йовковци“ ООД обслужва само изградената канализационна система в гр. Елена.

Напоителни и отводнителни системи

През територията на общината преминават реките Еленска, Веселина, Борущица, Костелска, Бебровска и Златаришка, но не се използват за масово напояване. Отделни собственици използват водата за тази цел.

Корекции на реки и брегозащитни съоръжения (защитни диги и подпорни стени с височина над околния терен).

В гр. Елена по поречието на р. Еленска са изградени бетонови подпорни стени по двата бряга на реката. В урбанизираната територия на с. Багалевци е изградена 36 м. подпорна стена на десния бряг на река Веселина с цел защита от вредното въздействие на водите. В централната част на с. Беброво има изградена земно-насипна защитна дига от двете страни на р. Бебровска.

Язовири

В периода 1968-1981 год. на река Веселина, в землищата на селата Яковци и Шилковци е изграден **яз. „Йовковци“**, първа висока степен на потенциална опасност, с обем 92 180 хил. м^3, **собственост на МРРБ, В и К „Йовковци“ Велико Търново**, с цел питейно-битово водоснабдяване на градовете Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Полски Тръмбеш, Дряново, Елена, Златарица и селищата в района. В близост до него е

изградена пречиствателна станция за питейни води. Същият е определен в списъка на стратегическите обекти и дейности от значение за националната сигурност, съгл. ПМС № 181/20.07.2009 г., като са спазени изискванията по Инструкция № Із-3025/21.12.2010 г. за условията и редът за определяне на стратегическите зони на стратегическите обекти и зоните свързани с изпълнението на стратегически дейности от значение за националната сигурност и е с особен статут на достъп и разрешение за работа. В долния участък на напорния водопровод на яз. „Йовковци“ е изградена ВЕЦ „Веселина” с инсталирана мощност 264 KW.

Освен този язовир на територията на община Елена има изградени още осем микроязовира, ползвани предимно за напояване, развъждане на риба и любителски риболов.

- ✓ **яз. „Беброво”** – в землище на с. Беброво, първа висока степен на потенциална опасност, обем 622 хил. м^3, площ 136,667 дка, публична общинска собственост, с наемател **„СЪНИ ИНВЕСТ 07“ ЕООД** съгласно договор № РД.02.11-615 / 12.11.2024 г. за срок от 10 /десет/ години;
- ✓ **яз. „Константин”** – в землище на с. Константин, първа висока степен на потенциална опасност, обем 80 хил. м^3, площ 23,589 дка, публична общинска собственост с наемател **ЕТ „КИКО 20 – СТОЯН НИКОЛОВ“** съгласно договор № РД.02.11-481 / 22.07.2021 г. за срок от 10 /десет/ години;
- ✓ **яз. „Опитно поле”** – в землище на гр. Елена, първа висока степен на потенциална опасност, обем 58 хил. м^3, площ 9,810 дка, публична общинска собственост с наемател **„КОСТАДИНОВ 1976“ ЕООД** съгласно договор № РД.02.11-483 / 24.09.2015 г. за срок от 10 /десет/ години;
- ✓ **яз. „Палици”** – в землище на с. Палици, първа висока степен на потенциална опасност, обем 272 хил. м^3, площ 83,168 дка, публична общинска собственост с наемател **„ДИ ДЖИ ТРЕЙД 93“ ЕООД** съгласно договор № РД.02.11-499 / 02.11.2015 г. за срок от 10 /десет/ години;
- ✓ **яз. „Червенковци”** – в землище на с. Блъсковци, трета ниска степен на потенциална опасност, обем 150 хил. м^3, площ 18,834 дка, публична общинска собственост с наемател **„ТРАНСЛАЙН и КО“ ЕООД** съгласно договор № РД.02.11-260 / 23.06.2015 г. за срок от 10 /десет/ години;
- ✓ **яз. „Батаклика”** – в землище на с. Константин, трета ниска степен на потенциална опасност, обем 50 хил. м^3, площ 26,476 дка, публична държавна собственост с предоставено право на управление на **Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“**;
- ✓ **яз. „Крумчевци”** – в землище на с. Майско, трета ниска степен на потенциална опасност, обем 30 хил. м^3, площ 10,834 дка, публична държавна собственост с предоставено право на управление на **Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“**;
- ✓ **яз. „Руховци”** – в землище на с. Руховци, първа висока степен на потенциална опасност, обем 280 хил. м^3, площ 23,241 дка, публична държавна собственост с

предоставено право на управление на **Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“,** постоянно отворен основен изпускател по предписание от 2021 г.;

Всички язовири имат технически паспорт, Анализ на техническото и експлоатационно състояние на язовирната стена и съоръженията към нея, техническа експертиза и аварийни планове, актуални към момента. Пресметнати са и параметрите на високата вълна и заливната им зони.

Доставка на електроенергия

Електроразпределение Север АД, едно от дружествата на ЕНЕРГО-ПРО Варна, е компанията която пренася електрическа енергия през електроразпределителната мрежа за целите на снабдяването на крайните клиенти, както на регулирания пазар, така и на пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени.

Лицензионната територия на Електроразпределение Север АД обхваща 9 административни области в Североизточна България - Варна, Велико Търново, Габрово, Добрич, Разград, Русе, Силистра, Търговище и Шумен. Компанията управлява и поддържа електроразпределителна мрежа с обща дължина от 42 185 км. и 26 подстанции. На лицензионната територия са обособени 5 разпределителни обслужващи центъра (РОЦ): РОЦ Варна, РОЦ Шумен и Търговище, РОЦ Русе и Разград, РОЦ Горна Оряховица и Габрово, РОЦ Силистра и Добрич.

Електроразпределение Север АД извършва следните дейности:

- ✓ разпределение на електрическата енергия постъпваща в електроразпределителната мрежа;
- ✓ поддръжка, разширяване, реконструкция и модернизация на електроразпределителната мрежа;
- ✓ управление на електроразпределителната мрежа;
- ✓ осигуряване на непрекъснатост на снабдяването и качество на доставяната електрическа енергия;
- ✓ присъединяване към електроразпределителната мрежа на крайни клиенти и производители на електрическа енергия;
- ✓ измерване на консумираната и произведената електрическата енергия.

„Управление Мрежови експлоатационен район (УМЕР) Горна Оряховица" е структурно подразделение на „Електроенергиен системен оператор" (ЕСО) ЕАД – София, дружество със 100% държавна собственост. Управление МЕР Горна Оряховица изпълнява задачи по поддръжката и експлоатацията на електропреносната мрежа и пренос на електроенергия до разпределителната мрежа на „ЕНЕРГО-ПРО"АД и други присъединени към преносната мрежа потребители и производители, за територията на области Велико Търново и Габрово.

Дейността на ЕСО ЕАД е свързана с управлението на електроенергийната система на България, преноса и трансформирането на ел. енергия, което на територията на Управление МЕР Горна Оряховица се осъществява с помощта на електрически подстанции и свързващите ги електропроводи с номинални напрежения 110, 220, 400 kV.

Таблица № 7 - *Списък на електропроводни линии собственост на ЕСО ЕАД, УМЕР Горна Оряховица, на територията на община Елена.*

№	наименование	$U_н$ kV	община	км	област	обща дължина км
1.	Хемус - Стара планина	220	Г. Оряховица	3	В. Търново	43,7
			В. Търново	19	В. Търново	
			Елена	21,7	В. Търново	
2.	Боаза	110	Златарица	3,9	В. Търново	16,1
			В. Търново	6	В. Търново	
			Елена	6,2	В. Търново	
3.	Чучура	110	Елена	16,5	В. Търново	26,8
			В. Търново	10,3	В. Търново	

Източник: Областен план за защита при бедствия Област Велико Търново

4. Значими опасности

Таблица № 8 - *Идентифицирани значими опасности за територията на община Елена*

ОПАСНОСТ	СЦЕНАРИИ ЗА МАКСИМАЛНО ВЕРОЯТНО СЪБИТИЕ:
Земетресение	Земетресение може да възникне по всяко време без предупреждение. Сериозни разрушения могат да се очакват в сгради и съоръжения неотговарящи на изискванията за сеизмична устойчивост, строени в периода преди въвеждане на нормите от 1978 г. При възникване на събитие в тъмната част от денонощието най-сериозни потенциални последствия за хората се очакват в жилищните райони. През светлата част от денонощието по-сериозни последствия може да се очакват в работно време за хората в обществени сгради и промишлени обекти. В зависимост от сезона, допълнително усложнена обстановка ще възникне през студените зимни месеци от годината в периода януари-март. В следствие на земетресение, в засегнатите райони могат да се очакват: ✓ прекъсвания в електро-подаването и водоснабдяването; ✓ възникване на промишлени аварии и пожари; ✓ разрушаване на жилищни и нежилищни сгради и постройки; ✓ задръствания и затрудняване на движението по основните пътища, включително и в резултат на активиране на свлачища; ✓ нарушаване или спиране на работата на основни обекти и предприятия в общината; ✓ човешки жертви, както и сериозно и тежко пострадали, затрупани хора и такива нуждаещи се от спасяване; ✓ създаване на смут и паника сред населението; ✓ затрудняване и ограничаване на мероприятията по защита и опазване здравето на населението. ✓ затрудняване на снабдяването на населението в засегнатите селища; ✓ ескалиране на ситуацията и увеличаване на криминални и други прояви. Риска от възникване на земетресение на територията на община Елена е минимален. При земен трус максималният интензитет в който попада общината е VII-ма степен по скалата на МШК, което би довело до получаване на пукнатини и незначителни разрушения по сградите. Не се очакват жертви. Поражения за населението: настъпване на обща тревога у хората, евентуални механични травматични увреждания. **Последствия:** ✓ социални последствия – незначителни; ✓ последствия за инфраструктурата – малки; ✓ икономически загуби – няма данни; очакват се малки загуби; ✓ последствия за околната среда – няма данни, очакват се незначителни последствия.
Наводнение	Причините за наводнение могат да бъдат различни – интензивни валежи или снеготопене, скъсване на язовирна

	стена, разрушаване на диги или в следствие на човешка дейност. Наводненията могат да застрашат живота на хора и животни и да нанесат значителни материали щети на сгради, МПС, ниви и транспортна инфраструктура. Съгласно картите на районите под заплаха и риск от наводнение, изготвени от Басейнова дирекция „Дунавски район‘‘ гр. Плевен на територията на община Елена е определен 1 /един/ район със значителен потенциален риск от наводнение BG1_APSFR_YN_061 от р. Еленска - гр. Елена; На територията на общината опасност от наводнение има **<u>в районите на язовирите:</u>** ✓ **яз. „КОНСТАНТИН“** – класифициран първа висока степен на потенциална опасност, застрашени 10 жилищни сгради, около 20 жители и част от път II 53 Елена – Сливен; ✓ **яз. „ПАЛИЦИ“** – класифициран първа висока степен на потенциална опасност, застрашени 8 жилищни сгради е около 14 жители; ✓ **яз. „БЕБРОВО“** – класифициран първа висока степен на потенциална опасност, застрашена част от път II 53 Елена – Сливен; ✓ **яз. „ОПИТНО ПОЛЕ”** – класифициран първа висока степен на потенциална опасност, застрашени обработваеми селскостопански земи, гори и пътища, не застрашава население, сгради с обществено значение и промишлени предприятия; ✓ **яз. „ЧЕРВЕНКОВЦИ”** – класифициран трета ниска степен на потенциална опасност, застрашени земеделски земи; ✓ **яз. „РУХОВЦИ”** – класифициран първа висока степен на потенциална опасност, постоянно отворен основен изпускател по предписание от 2021 г.; ✓ **яз. „БАТАКЛИКА”** – класифициран трета ниска степен на потенциална опасност, застрашени земеделски земи; ✓ **яз. „КРУМЧЕВЦИ”** – класифициран трета ниска степен на потенциална опасност, застрашени земеделски земи; ✓ **яз. „ЙОВКОВЦИ”** – класифициран първа висока степен на потенциална опасност, заливната му зона се намира на територията на община Велико Търново. **<u>в района на по-големите реките:</u>** ✓ река „Веселина“ - най-голямата и пълноводна река в общината, но не представлява опасност за населението при разлив. Би могла да бъде опасна единствено при с. Тодювци, като застрашава от наводнение дворове, селскостопански земи, ниви, площи; ✓ река „Боръщица“ - преминава през селата Мийковци, Хъневци, Илаков рът, Руховци и село Марян, няма опасност от наводнения в населените места, през които преминава; ✓ река „Костелска“ представлява опасност при преминаването си през с. Чакали – застрашен е „Комплекс за отдих с. Чакали” (три бунгала в близост до реката), както и при преминаването си през с. Марян в района на Барата като застрашава частни имоти и селскостопански площи;

	✓ река „Еленска“ – преминава през гр. Елена, като при наводнение застрашава около 79 жители, част от комуналната, енергийната, транспортната, техническата и жилищна инфраструктура и обработваема земя. **При наводнение е възможно възникване на следната обстановка:** ✓ паника, наранявания и загинали хора; ✓ частични и слаби разрушения по сградния фонд; ✓ част от населението ще остане без подслон, нуждаещо се от настаняване и осигуряване на средства за живеене; ✓ нарушаване на връзки на тръбопроводи за извеждане на отпадни и питейни води; ✓ вероятни прекъсвания на електро енергия на засегнатите райони; ✓ прекъсвания на транспортната инфраструктура, поради пропадане, срутване, отнасяне на земни маси от силата на водата, което ще затрудни доставката на основни стоки и услуги; ✓ възможно е да се обяви карантинен период за засегнатите райони за неопределено време, поради сложна хигиенно-епидемиологична обстановка. Вследствие на липса или не добре изградени и поддържани отводнителни системи при проливни дъждове могат да възникнат локални наводнения в населените места. Съгласно чл. 141б от Закона за водите е извършена класификация на язовирите по степента на потенциална опасност, като в община Елена 4 язовира са първа висока степен на потенциална опасност и 1 язовир е трета ниска степен на потенциална опасност. На осн. чл. 138а, ал. 3 от ЗВ от Областен управител Велико Търново е назначена комисия за проверка на готовността за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях по чл. 141б, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от Закона за водите, която извършва: ✓ ежегодни проверки на класифицираните в първа степен на потенциална опасност язовири; ✓ проверки веднъж на три години на класифицираните в трета ниска степен на потенциална опасност язовири. Съставят се констативни протоколи за оглед на язовирните стени и съоръженията към тях, които се връчват на кмета на общината и наемателите на язовирите. На основание чл. 109, ал.1, т.1, т.2 и ал.2 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние и Заповед на кмета на общината, се сформира комисия от общинска администрация, която два пъти в годината извършва проверки на класифицираните в първа степен на потенциална опасност язовири и проверки веднъж годишно на класифицираният в трета ниска степен на

	потенциална опасност язовир. Съставят се констативни протоколи, като един екземпляр се предоставя на наемателя. Резултатите от проверките се отразяват в информационната система на ДАМТН. **Последствия:** ✓ социални последствия – няма данни, очакват се незначителни последствия; ✓ последствия за инфраструктурата – няма данни, очакват се малки последствия; ✓ икономически загуби – няма данни, очакват се незначителни загуби; ✓ последствия за околната среда – няма данни, очакват се незначителни последствия.
Ядрена или радиационна авария	При авария в АЕЦ извън пределите на страната или в АЕЦ „Козлодуй“, която е съпроводена с изхвърляне на радионуклиди в околната среда, в зависимост от метеорологичните условия е възможно част от замърсените радиоактивни въздушни маси да достигнат и замърсят територията на общината. АЕЦ „Козлодуй“ – експлоатират се 5 и 6 блок с реактори от тип WWER -1000 и мощности по 1000 MW. При авария вероятността за радиоактивно замърсяване е 35-40 % при разпространение на облака в направление Козлодуй – Кнежа. Обстановката ще се характеризира с повишаване на радиационния фон, повърхностна замърсеност на почви, сгради, съоръжения, водоизточници, селскостопански животни, насаждения и др. на територията на общината и облъчване на населението с доза над допустимата. Заразяване може да се очаква след 15 – 20 часа /в зависимост от скорост на вятъра/ основно с радионуклиди на йод – 131, 133 и 135 – 40 %; цезий – 137 – 30 %; теллур – 132 – 20% и др. В отделни локални участъци мощността на експозицията на гама лъчението до 24 часа след аварията може да бъде от 0,40 до 0,20 msv/h. **В резултат на радиоактивното замърсяване е възможно:** ✓ многократно превишаване на естествения радиационен фон; ✓ вътрешно облъчване от вдишваните радиоактивни аерозоли и външно (при радиоактивно замърсяване на неувредена и увредена кожа и дрехите) на населението; ✓ замърсяване на почвата, селскостопанските култури, растителността, животните, водата, въздуха и храните. ✓ утежняване на радиационната обстановка и допълнителни замърсявания ще се получат при валежи. В този случай основното замърсяване ще бъде във водните басейни, подпочвените води, питейните водоизточници. Рязкото увеличаване на замърсеността на въздуха, почвата, водоизточниците, храните и фуражите с радионуклиди ще наложи да се вземат **спешни мерки за защита на населението:** ✓ въвеждане на режим на поведение и действие на населението в условия на повишена радиация;

	✓ организиране и провеждане на защитни мерки, насочени главно към предотвратяване или намаляване външното и вътрешно облъчване на населението; ✓ усилен режим на радиационно наблюдение; ✓ мониторинг на замърсяванията. **Последствия:** ✓ социални последствия – брой заболели – няма данни, очакват се незначителни последствия; ✓ последствия за инфраструктурата – незначителни последствия; ✓ икономически загуби – няма данни, очакват се малки загуби; ✓ последствия за околната среда – няма данни, очакват се големи последствия.
Снегонавяване и обледявания	Снежните бури са характерно природно явление за община Елена, което се повтаря ежегодно през периода от ноември – декември до февруари – март. Съществува опасност от снегонавяване и обледяване на територията на община Елена, с нанасяне на сериозни и значителни материални щети. В резултат на снежни бури, обилни снеговалежи, снегонавявания и обледявания през зимните месеци, райони от територията на общината могат да се окажат без електро и водоподаване, с нарушени транспортни и свързочни комуникации и произтичащите от това неблагоприятни последствия. Обилните снеговалежи и бурен вятър могат да създават условия за снегонавяване и пътна непроходимост на участъци от общинската и републиканската пътна мрежа на територията на общината. Непроходими ще се окажат пътните участъци, свързващи община Елена със съседни общини, както и вътрешната пътна инфраструктура. Съществува реална опасност населени места да останат без проходими пътища и връзка с общинския център, което ще затрудни снабдяването на населението с хранителни продукти, оказване на медицинска и противопожарна помощ. **Последствия:** ✓ социални последствия – брой заболели – няма данни, очакват се незначителни последствия; ✓ последствия за инфраструктурата – очакват се умерени последствия; ✓ икономически загуби – няма данни; очакват се малки загуби; ✓ последствия за околната среда – няма данни, очакват се незначителни последствия.
Свлачища	Свлачищата са едни от основните неблагоприятни явления, които формират потенциална геодинамична опасност. От регистрираните от „Геозащита Плевен“ ЕООД 271 броя свлачища на територията на област Велико Търново, 44 броя са на територията на община Елена с обща засегната площ 112.881 дка. (Приложение № 17 от плана). От тях:

	✓ в регулацията на населените места – 7 периодично активни и 4 са потенциални; ✓ в землища и пътища – 22 периодично активни, 10 потенциални и 1 стабилизирано. Най-голямото свлачище на територията на общината, възникнало в резултат от обилни и поройни валежи през месеците май и юни 2017 г., се намира на път VTR 1079 (III 662) – Елена – Лазарци – Мийковци при км 3+950. Пътят осигурява достъп до селата Велковци, Долни Танчевци, Ничовци, Лазарци, Уруми, Буйновци, Нешевци, Кожлювци, Крилювци, Котуци, Мийковци, Игинатовци, Ралиновци, Високовци, Горни Танчевци, Топузи, Хъневци и др. Ширината на активния свлачищен процес е около 30 метра, а допълнително е компрометирано още около 20 метра пътно планто и банкет. Общата дължина на засегнатия пътен участък е около 60 метра, като засяга и път без трайна настилка за махала Нюшковци. **Последствия при активиране на свлачище:** ✓ социални последствия – брой пострадали – няма данни, очакват се незначителни последствия; ✓ последствия за инфраструктурата – умерени последствия; ✓ икономически загуби – няма данни, очакват се малки загуби; ✓ последствия за околната среда – няма данни, очакват се незначителни щети.
Разлив на опасни вещества	Извънредна ситуация би възникнала при разлив на опасни вещества като Меден цианид, Калиев цианид, Азотна киселина, Сярна киселина, Солна киселина, Етилен оксид, Полиетилен, Натриева основа, Мазут, Хлор, Амоняк и др. или пожари в складове с препарати за растителна защита. Единственото предприятие на територията на общината, което използва опасни вещества се намира в гр. Елена. „БИ СИ СИ ХАНДЕЛ” ЕООД има монтирана амонячна компресорна хладилна инсталация с около 2 000 кг. Амоняк, която се използва за охлаждане в един от складовете за готова продукция. При разлив на опасни вещества е възможно: ✓ замърсяване на въздуха и околната среда, с последствия за хората: ✓ затрудняване или спиране на работата при авария; ✓ нарушаване на трафика на автомобилен транспорт, задръствания и затрудняване на движението по основните пътища; ✓ създаване на смут и паника сред населението, особено в районите близо до авариралите обекти; ✓ силно затрудняване и ограничаване на мероприятията по защита и опазване здравето на населението. **Последствия при разлив на опасни вещества:** ✓ социални последствия – брой пострадали – няма данни, очакват се незначителни последствия;

	✓ последствия за инфраструктурата – незначителни последствия; ✓ икономически загуби – няма данни, очакват се незначителни загуби; ✓ последствия за околната среда – няма данни, очакват се малки щети.
Пожари	Възникването на пожар води до големи материални щети и замърсяване на околната среда. При наличието на множество огнища и при усложнена пожарна обстановка се създават предпоставки за прерастването им в големи пожари, които обхващат големи територии. Ескалиране на обстановката може да се очаква при продължителни засушавания и екстремално високи температури или умишлени действия. На територията на община Елена обектите в както има риск от възникване на пожари: ✓ бензиностанция и газ-станция „ПЕТРОЛ” АД; бензиностанция и газ-станция „ДИКОМ” ЕООД ЕЛЕНА и бензиностанция и газ-станция „ЛИПЕКС-НС” ЕООД СОФИЯ – поради характера на развиваната от тях дейност, а именно търговия с леснозапалими вещества (ЛЗВ); ✓ сгради на земеделски кооперации и земеделски производители в които местодомуват селскостопански машини и се съхраняват горива за МПС и др. леснозапалими вещества; ✓ публични сгради с обществено предназначение – административни сгради, сгради на образователни (училища, детски градини), културни (читалища), социални и здравни институции, търговски обекти, жилищни и стопански постройки на граждани; ✓ горски масиви и земеделски площи. Причините за възникване на горските пожари най-често са свързани с проявяване на небрежност от страна на населението, неправилно и непредпазливо боравене с огън (човешка дейност), природни фактори (мълнии) и др. **При възникване на пожари е възможно:** ✓ замърсяване на въздуха и на големи площи около района на възникналия пожар, особено при наличие на вятър; ✓ затрудняване или спиране на работата в района на пожарите; ✓ задръствания и нарушаване на движението в района на пожара и в близост до него; ✓ създаване на смут и паника сред населението, особено ако пожарите са в близост или в населени места; ✓ застрашаване живота и здравето на хора и животни; ✓ силно затрудняване и ограничаване на мероприятията по защита на населението. **Последствия при възникване на пожар:** ✓ социални последствия – брой пострадали – няма данни, очакват се малки последствия; ✓ последствия за инфраструктурата – незначителни

	последствия; ✓ икономически загуби – няма данни; очакват се малки загуби; ✓ последствия за околната среда – няма данни, очакват се малки щети.
Големи транспортни катастрофи	На територията на община Елена е развит автомобилният транспорт. Липсват автомагистрали и първокласни пътища. Общината разполага с добре развита пътна мрежа, в добро състояние, която е равномерно разпределена на територията й. Железопътният транспорт е преустановен. Катастрофи с въздушен транспорт са малко вероятни, но не е изключено да аварират прелитащи над територията на община Елена средства за летене и да предизвикат материални щети и човешки жертви. **Последствия** в следствие на катастрофа или инцидент с транспортни средства превозващи хора и материали: ✓ нарушаване трафика на автомобилния транспорт, задръствания и затрудняване или спиране на движението по основните пътища; ✓ възможно възникване на пожари в резултат на катастрофа, разрастване и разширяване на пожара; ✓ замърсяване на терена и околната среда в близост до катастрофата с възможните екологични последици; ✓ наличие на множество ранени или загинали хора; ✓ създаване на смут и паника сред населението, особено при инциденти с транспортни средства превозващи радиоактивни материали; ✓ силно затрудняване на движението на спасителните екипи и ограничаване на мероприятия по спасяване и оказване на помощ на пострадалите; ✓ разлив на гориво, взрив и обгазяване; ✓ повреди и разрушения по сградите; ✓ повреди на комунално-енергийните и комуникационни мрежи при възникване на пожари. **Последствия при големи транспортни катастрофи:** ✓ социални последствия – незначителни; ✓ последствия за инфраструктурата – незначителни; ✓ икономически загуби – няма данни; очакват се малки загуби; ✓ последствия за околната среда – няма данни, очакват се незначителни последствия.
Човешки епидемии и пандемия	Опасност от епидемия е налице когато нови случаи на определено заболяване при хората значително надхвърлят обичайното и очакваното, т.е имаме масово разпространение на болестта. Епидемията се отнася до локално разпространение, но ако излезе извън границите на страна и континент, се смята за пандемия. Най-често причинител на епидемия е инфекциозен агент, така че става дума за инфекциозно заболяване, като чума, холера, дифтерия, скарлатина, грип и други. Епидемичният процес се характеризира с непрекъснато

	предаване на възбудителя на инфекцията между хората. За възникването му са необходими 3 фактора – източник на инфекциозния процес, механизми за предаване и възприемчиви към заболяването хора. В зависимост от характера на заболяването основните **пътища на разпространение на инфекцията биват:** ✓ хранителна или водна – дизентерия, тиф; ✓ въздушно-капкова – грип и COVID 19; ✓ трансмисивна – малария, тиф; ✓ контактна – СПИН, бяс. В много от случаите на заболяване роля играят няколко от пътищата за предаване на инфекцията. От начина на проникването зависи и ходът на протичането на заболяването. В исторически план има епидемии в световен мащаб, които са взели милиони човешки жертви. Холерата в Индия и Европа през 19-ти век, Испански грип през 19-ти век с около 50 млн. жертви, Чумата в Азия и Европа през 14-ти век с над 200 млн. жертви, Вариолата (едра шарка) е с около 400 млн. жертви през 20-ти век. За голяма част от болестите са разработени ваксини, но съществуват и такива, за които все още няма разработени ваксини. Тенденциите в изменението на климата оказват сериозно влияние върху появата и разпространението на болести, които не са били познати на географското ни положение. Свободното придвижване на хора и стоки по цялата планета също е рисков фактор за появата и разпространението на опасни болести. Епидемии от щамове на грип възникват ежегодно на територията на страната и община Елена не е изключение. **Последствия:** ✓ социални последствия – брой пострадали – няма данни, незначителни последствия; ✓ за инфраструктурата – незначителни; ✓ икономически загуби – незначителни; ✓ за околната среда – незначителни.

5. Области на вредните последствия:

За целите на оценката на риска са дефинирани четири области на вредните последствия:

5.1. Социални последствия – последствия за хората и прекъсване на нормалната социална функция – потенциалният брой на загиналите, на сериозно пострадалите или заболелите, както и броят на непосредствено засегнатите хора – евакуирани/преместени и временно настанени лица;

5.2. Последствия за инфраструктурата – поражения на сгради, съоръжения, прекъсване на доставките на основни стоки/услуги;

5.3. Икономически загуби – общите загуби в лева за всички категории, включително разходите за лечение, разходите за незабавни или дългосрочни мерки за възстановяване,

разходите от прекъсване на икономическата дейност, косвени социални разходи и други преки и косвени разходи;

5.4. Последствия за околната среда – въздействие върху географията на района с последствия за околната среда, релефа, природните ресурси - разходите за възстановяване на околната среда или щетите върху околната среда.

6. Матрица на риска

За представяне на качествената оценка на идентифицираните рискове е използвана матрица на риска, определена от два фактора: вероятност и последствия, като са дефинирани четири нива на риск – Ниско, Умерено, Високо и Екстремно (**Таблица №9**).

Таблица № 9 - *Матрица на риска*

Вероятност	Последствия				
	1 Незначителни	**2** Малки	**3** Умерени	**4** Големи	**5** Катастрофални
A - Много вероятно	Умерено	Умерено	Високо	Екстремно	Екстремно
B - Вероятно	Ниско	Умерено	Високо	Високо	Екстремно
C - Възможно	Ниско	Умерено	Умерено	Високо	Високо
D - Малко вероятно	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено	Умерено
E - Много рядко	Ниско	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено

7. Приоритизиране на рисковете

За приоритизирането на рисковете е използван предложеният модел в „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия“, който е базиран върху следните критерии:

а) Сериозност – относителните вредни последици върху хората и/или щетите в лева;

б) Управляемост – относителната способност за намаляване на риска (чрез средства за управление на риска);

в) Нарастване – степента на нарастване на риска – чрез увеличаване на вероятността да настъпи екстремно събитие, чрез увеличаване излагането (на хора, сгради, съоръжения и околната среда) на опасността или комбинация от двете.

8. Оценка на приоритизираните рискове от бедствия на територията на община Елена

След направената оценка на риска от бедствия за територията на община Елена, представена детайлно в **Приложение № 8** на Общинския план за защита при бедствия, анализирайки нивото на риска и оценката на опасностите, Общ. СНРБ реши към Общинския план за защита при бедствия на община Елена да бъдат разработени 5 (пет) приложения за опасности, представени в ***Таблица № 10.***

Таблица № 10 - *Оценка и приоритизиране на рисковете от бедствия на територията на община Елена*

Идентифициране на опасностите	**Анализиране на риска**			**Преценяване на риска**											**Общ сбор**
				Сериозност					**Управляемост**					**Нарастване**	
	Вероятност	Последствия	Ниво на риск	Социални последствия (С)	Последствия за инфраструктурата (И)	Икономически загуби (З)	Последствия за околната среда (О)	***Резултат***	Превенция	Готовност	Реагиране	Възстановяване	***Средно аритметична стойност***	*Оценка на нивото*	
Наводнение	Възможно	Малки	*умерено*	1	2	1	1	**2.5**	3	3	3	3	**3**	**1**	**6.5**
Земетресение	Възможно	незначителни	*ниско*	1	2	2	1	**2.8**	1	4	3	3	**2.75**	**2**	**7.6**
Ядрена и радиационна авария	Малко вероятно	незначителни	*ниско*	1	1	2	4	**2,9**	2	3	3	1	**2,25**	**1**	**6,2**
Пожари	Високо	Незначително	*ниско*	2	1	2	2	**3.5**	3	3	3	3	**3**	**3**	**9.5**
Снегонавяване и обледяване	Много вероятно	Незначителни	*умерено*	1	3	2	1	**3,3**	2	2	2	2	**2**	**3**	**8,3**

Това са:

- План за действие при снегонавявания и обледявания;

- План за действие при полски и горски пожари;

- План за действие при наводнение;

- План за действие при земетресение;

- План за действие при ядрена и радиационна авария.

Съгласно направената оценка нивото на риска за ядрена и радиационна авария е ниско, но План за действие при ядрена и радиационна авария ще се разработи, тъй като на основание чл. 9, ал. 2 от Закона за защита при бедствия е задължителен.

Раздел III.
ПРЕВЕНЦИЯ

Съдържание на раздела: включва описание на процеса, мерките и дейностите за превенция, с цел постигане на дългосрочно намаляване на идентифицираните и приоритизирани значителни рискове от бедствия на територията на община Елена, определени в Раздел II. ПРОФИЛА НА РИСКА.

1. Защита при бедствия

Законът за защита при бедствия възлага:

- разработването на планове за защита при бедствия от СНРБ, с които се определят опасностите и рисковете от бедствия и мерките за предотвратяване или намаляване на риска от тях;

- на областните управители и кметовете на общини да организират и контролират изпълнението на превантивни мерки за недопускане или намаляване на последиците от бедствия.

Кмета на общината:

- ✓ координира и контролира разработването и изпълнението на общинската програма за намаляване на риска от бедствия;
- ✓ организира и контролира изпълнението на превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от бедствия.

Намаляването на риска включва много други заинтересовани страни, включително централни органи на изпълнителната власт и техните териториални структури, службите за спешно реагиране, доставчиците на жизненоважни стоки и услуги, както и отделните лица и общности.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗЗБ, органите на изпълнителната власт, юридическите лица и едноличните търговци организират защитата при бедствия в изпълнение на възложените им със закона функции и с другите нормативни актове, регламентиращи тяхната дейност.

2. Цели

- ✓ оценка на опасностите от бедствия на територията на общината и свързаните с тях рискове;
- ✓ предприемане на адекватни мерки за дългосрочно стратегическо намаляване на рисковете от опасности чрез съвместно планиране между заинтересованите страни.

3. Принципи и критерии за намаляване на риска от бедствия чрез превенция:

3.1. Идентифициране и координиране на дейностите между заинтересованите страни;

3.2. Приоритизиране на дейностите за намаляване на риска от бедствия с цел:

- ✓ защитата на човешкия живот;

- ✓ отчитане на вредното въздействие върху икономическите дейности на територията на общината;
- ✓ опазване на околната среда;
- ✓ управляемост на риска и вероятността за неговото реализиране;

3.3. Количествена измеримост на резултатите от изпълнението на дейностите за намаляване на риска чрез превенция;

3.4. Ясно определени отговорни институции за изпълнението на дейностите и времева обвързаност;

3.5. Реалистичност на резултатите от изпълнението на дейностите и постижимост с разполагаемите ресурси.

4. Мерки за превенция и дейности за намаляване на идентифицираните значителни рискове (виж Раздел II. ПРОФИЛ НА РИСКА)

Таблица № 11 - *Мерки за превенция*

МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ	**МЕТОДИ/СПОСОБИ/СРЕДСТВА/ДЕЙНОСТИ**	**ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ**	**СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ**
1	**2**	**3**	**4**
МЯРКА 1: Засилване на сътрудничеството и ефективната комуникация между местните власти и другите заинтересовани страни за намаляване на риска от бедствия.	*Разработване на годишна програма за работа на Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия и привличане за участие в дейността на съвета на всички заинтересовани страни.*	*Общ. СНРБ*	*ежегодно*
МЯРКА 2: Изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия	*Разработване на общинска програма за обучение за изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия.*	*Членове на Общ. СНР*	*ежегодно*
МЯРКА 3: Повишаване на информираността на населението за рисковете и опасностите на територията на	*1. Разработване на общинска програма за провеждане на информационни кампании за повишаване на осведомеността на населението.*	*Общ. СНР, Директори на училища и детски градини, Община Елена, РСПБЗН Елена*	

община Елена	*2. Провеждане на обучение в системата на предучилищното и училищното образование.*		*ежегодно*
МЯРКА 4: Намаляване на рисковете, определени с общинския план за защита при бедствия	*Разработване на общинска програма за намаляване на риска от бедствия.*	*Общ. СНР*	*2025 г.*
МЯРКА 5: Намаляване на сеизмичния риск.	*Регулиране на застрояването чрез общите и подробни устройствени планове.*	*Община, Собственици на сградите, РДНСК*	*постоянен*
	Осъществяване на контрол на застрояването и спазването на нормите за сеизмична устойчивост в процеса на проектиране и строителство на сгради и съоръжения, както при изграждането на нови, така и при реконструкцията на съществуващи строежи.	*Община, Собственици на сградите, РДНСК*	*постоянен*
	Обследване на сеизмичната осигуреност на социално-значими обществени сгради (училища, болници и др.);	*Община РДНСК*	*2025 г.*
МЯРКА 6: Намаляване на риска от наводнения	*Регулиране на застрояването в зоните със значителен потенциален риск от наводнения чрез общите и подробни устройствени планове.*	*Община Елена и БДДР-Плевен (при даване на становище);*	*постоянен*
	Разработване на програма за поетапно финансиране и изпълнение на мерките в Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН) на БД-Дунавски район Плевен.	*общинска администрация*	*2025 г.*
	Осъществяване на	*Комисия,*	*Ежегодно, два*

	контрол на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях.	*сформирана по заповед на кмета на общината на осн. чл. 109, ал.1, т.1, т.2 и ал.2 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние .*	*пъти в годината извършва проверки на класифицираните в първа степен на потенциална опасност язовири и проверки веднъж годишно на класифицираният в трета ниска степен на потенциална опасност язовир.*
	Почистване и поддържане на проводимостта на речните легла извън урбанизираните територии;	*Общинска администрация*	*Съгласно изготвена програма за периода 2025-2027г.*
	Поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация	*Община Елена и наемателите на язовири*	*постоянен*
МЯРКА 7: Намаляване на риска от полски и горски пожари	*Провеждане на кампании за пожарна безопасност в горските територии и земеделските земи*	*РСПБЗН- Елена, ДГС Елена, ДГС Буйновци, Община Елена*	*постоянен*
	Изораване на пожарозащитни ивици около сметища, игло-листни гори, пътища	*ДГС Елена, ДГС Буйновци , Земеделски производители,*	*постоянен*
	Осигуряване на лесничействата с необходимата специализирана техника за борба с пожарите;	*ДГС Елена, ДГС Буйновци, Юридически лица, Земеделски производители*	*постоянен*
	изграждане и под-държане на	*ДГС Елена, ДГС Буйновци,*	*постоянен*

	противопожарната инфраструктура в горите	*Община Елена, Юридически лица, Земеделски производители*	
МЯРКА 8:Намаляване риска от снегонавявания и обледявания	*Поддържане на всички сили и средства в готовност за работа при тежки зимни условия с цел провеждане на спасителни операции и извличане на закъсали ППС при непроходими пътища;*	*РПС – Елена, РСПБЗН – Елена, РУ МВР – Елена, Община Елена, Доброволно формирование*	*постоянен*
	Поддържане в готовност за използване на ел. агрегати в обекти-те, осигуряващи продукти от първа необходимост, здравните заведения, помпените станции, животновъдни ферми и др.	*РПС – Елена,, РСПБЗН – Елена, РУ МВР – Елена, Община Елена, Енергоразпре - деление Север ЕСО – МЕР Горна Оряховица – район Елена*	*постоянен*
	Определяне на приоритетните обекти и маршрути за снегопочистване	*РПС – Елена, РСПБЗН – Елена, РУ МВР – Елена, Община Елена, Доброволно формирование, БЧК, юридически лица, земеделски стопани*	*постоянен*
МЯРКА 9: Намаляване на риска от ядрена и радиационна авария	*Непрекъснат контрол на радиационния гама-фон на територията на общината чрез системата за мониторинг на ГДПБЗН – МВР*	*оперативни дежурни в Община Елена*	*постоянен*
	Провеждане на учения и тренировки на общинския щаб за изпълнение на плана	*Общ. СНР*	*По график*

Раздел IV.
ГОТОВНОСТ

Съдържание на раздела: описание на готовността за справяне с бедствия, включваща планиране, обучение, тренировки на съставните части на ЕСС и населението, мерки свързани с поддържането и подобряването на готовността, задълженията подпомагащи планирането на готовността и описание на дейностите, свързани с готовността.

1. Основни области на готовност:

1.1. Изграждане на способности на ЕСС за реагиране при бедствия;

1.2. Прилагане на координирана система за управление при бедствия;

1.3. Провеждане на обучения, тренировки и учения на ЕСС;

1.4. Осведомяване на населението за опасностите от бедствия на територията на общината, начините за предупреждение и реакция при настъпване на бедствие.

Кмета на общината координира и контролира подготовката за бедствия, извършвана от общинска администрация, териториалните звена на министерствата и ведомствата, юридическите и физическите лица в общината (чл. 65, ал. 1от ЗЗБ).

2. Аспекти на готовността:

2.1. Организационна готовност

Повишаването на организационната готовност на съставните части на ЕСС се постига чрез:

- ✓ планиране на готовността на общинско ниво;
- ✓ участие в процеса на управление на риска от бедствия на всички заинтересовани страни (местните власти, службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки/услуги, териториалната администрация и териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, включително частния бизнес);
- ✓ установяване на договорености, стандартни оперативни процедури и процеси за реагиране;
- ✓ способност на служителите от структурите на ЕСС да прилагат договореностите за управлението при бедствия;

Организационната готовност се състои в:

1. Разработване на планове за защита при бедствия по чл. 9, ал. 6 от ЗЗБ за изпълнение на задачите произтичащи от Общ. ПЗБ, които задължително включват описание на задълженията на общинско ниво;

2. Планиране на взаимодействието между основните институции за реагиране при мащабни събития;

3. Провеждане на съвместни обучения, тренировки и учения на съставните части на ЕСС с цел осигуряване на необходимите способности и оборудване на съответните ведомства свързани с реагирането, за да могат да функционират в най-високата възможна степен по време на бедствие, дори това да бъде в условия на намален капацитет и да подпомогнат дейностите по реагиране и възстановяване;

4. Провеждане на предварителна подготовка и обучение за прилагане на Координираната система за управление при бедствия, съгласно „Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия“ на Съвета;

5. План за ранно предупреждение;

6. Обучаване на персонал за изпълнение на конкретни задължения за реагиране при бедствия:

- ✓ ръководители на операциите;
- ✓ персонал за управление при бедствия в рамките на щабовете (общински, ведомствени);
- ✓ за координиране на операции, разузнаване, планиране, логистика и служители за връзка на щабовете с областния и националния щаб;
- ✓ координатори за възстановяване;
- ✓ управленски, изпълнителски и висш ръководен персонал на изпълнителната власт, включително на местното самоуправление;
- ✓ друг персонал или изпълнители, които изпълняват необходимите задължения за изпълнение на дейностите в случай на бедствие;
- ✓ служители на териториалните структури на централните органи на изпълнителната власт, като част от техните отговорности по управлението при бедствия;
- ✓ ръководство и персонал от службите за спешно реагиране;
- ✓ персонал и доброволци от неправителствения сектор, които имат своята роля при бедствия.

7. Планиране и провеждане на тренировки и учения - спомага за постигане на ефективно взаимодействие и координация на съставните части на ЕСС и органите на изпълнителната власт за реагиране при бедствия. Те се провеждат по заповед на кмета на общината. Чрез тях се извършва:

- ✓ оценка на плана за защита при бедствия или отделни негови части, оперативни процедури, както и плановете на структурите на ЕСС за изпълнение на задачите произтичащи от общинския план за защита при бедствия и се идентифицират слабостите и пропуските при планирането;
- ✓ придобиване и оценяване на компетентност на изпълнители, персонал и длъжностни лица с отговорности по реагирането и възстановяването при бедствия;
- ✓ анализ на резултатите от проведени обучения на изпълнители, персонал и длъжностни лица;

- ✓ проверка и доказване на способностите на структурите на ЕСС за изпълнение на предвидените мерки и дейности по реагиране и възстановяване при бедствия;
- ✓ тестване на оперативната съвместимост на структурите на ЕСС;
- ✓ подобряване на оперативната готовност, координацията и комуникациите между структурите;
- ✓ идентифициране на пропуски/недостиг на ресурси;
- ✓ тестване на оборудването, използваните способи и процесите;
- ✓ изясняване на ролите и отговорностите;
- ✓ установяване състоянието на комуникационно-информационната система и готовността на екипите за реагиране при бедствия;
- ✓ подобряване на взаимодействието и координацията на съставните части на единната спасителна система и органите на изпълнителната власт за реагиране при бедствия.

За провеждане на тренировки и учения се разработва общинска програма за изпълнение на задълженията, така че да се подобри реагирането, както и да се оцени готовността на участниците.

Мерки за готовност на съставните части на ЕСС са представени в ***Таблица № 12***:

Таблица № 12 – *Мерки за готовност на съставните части на ЕСС:*

МЕРКИ ЗА ГОТОВНОСТ	**МЕТОДИ/ СПОСОБИ/ СРЕДСТВА/ ДЕЙНОСТИ**	**ОТГОВОРНИ СТРУКТУРИ/ ИНСТИТУЦИИ**	**СРОК**
1	***2***	***3***	***4***
МЯРКА 1: Подобряване на взаимодействието и координацията на съставните части на единната спасителна система при бедствия	*Разработване на общинска програма за провеждане на тренировки и учения на структурите на ЕСС и общинския щаб.*	*Общински щаб за намаляване на риска от бедствия.*	*2025 г.*
МЯРКА 2: Изграждане на капацитет за ефективно изпълнение на дейностите по реагиране и възстановяване при бедствия	*Разработване на общинско програма за обучение на персонал за изпълнение на задълженията и дейностите по реагиране и възстановяване.*	*Общински щаб за намаляване на риска от бедствия, РСПБЗН – Елена, ФСМП Елена, доброволци.*	*2025 г.*
МЯРКА 3: Поддържане на актуална информация за наличните ресурси на ЕСС и начина на привличането им	*Поддържане на база данни с актуална информация за наличните ресурси на ЕСС и начина на привличането им.*	*РДПБЗН – Велико Търново, РСПБЗН – Елена, Общински щаб за намаляване на риска от бедствия, доброволци.*	*ежегодно*

МЯРКА 4: Участие на доставчиците на основни стоки/услуги в планирането на дейностите по реагиране и възстановяване при бедствия.	*Сключване на споразумения с доставчици на основни стоки/услуги.*	*Общ. СНР*	*По график*
МЯРКА 5: Подобряване на системите за ранно предупреждение	*Провеждане на тренировки за подобряване на системите за ранно предупреждение*	*РДПБЗН – Велико Търново, РСПБЗН - Елена и РУ на МВР - Елена*	*По график*
МЯРКА 6: Подобряване на координацията и връзките на общинския план с други планове	*Извършване на преглед на връзките и процедурите в общинския план с областен план и плановете на структурите на ЕСС за изпълнение на задачите.*	*РСПБЗН – Елена, РУ на МВР – Елена, Областен щаб, общински щаб за намаляване на риска от бедствия.*	*Ежемесечни срещи с цел стиковане и координиране на дейностите между Общинския и Областния съвет за намаляване риска от бедствия.*

2.2. Готовност на населението

Това е способността на хората, семействата и общностите за адекватно реагиране при бедствия. Повишаването на готовността на населението чрез обучение за начините на поведение и действие и за изпълнението на необходимите защитни мерки при бедствия играят ключова роля за създаването на готовност за посрещане на собствените нужди по време на и след извънредни ситуации.

За повишаване готовността на населението е необходимо:

- ✓ кметовете на общините да организират обучение на населението за начините на поведение и действие и за изпълнението на необходимите защитни мерки при бедствия чрез предоставяне на информация по подходящ начин;
- ✓ органите на изпълнителната власт в рамките на своята компетентност да подпомагат обучението чрез поддържане на информация на интернет страницата си за намаляване на риска от бедствия, за начините на поведение и за защитните мерки.

Обучението на населението е насочено към:

- ✓ повишаване на осведомеността, разбиране за възможните опасности и подобряване на готовността за посрещане и справяне с потенциални бедствия;
- ✓ повишаване на осведомеността, разбиране и участие в дейностите по защита при бедствия.

Мерките за готовност на населението са представени в Таблица №13:

Таблица № 13 - *Мерки за готовност на населението:*

МЕРКИ ЗА ГОТОВНОСТ	**МЕТОДИ/ СПОСОБИ/ СРЕДСТВА/ ДЕЙНОСТИ**	**ОТГОВОРНИ СТРУКТУРИ/ИНСТИТУЦИИ**	**СРОК**
1	***2***	***3***	***4***
МЯРКА 1: Обучение и повишаване готовността на населението и бизнеса за посрещане и справяне с потенциални бедствия.	*Разработване на общинска стратегия за обучение на населението*	*Общински щаб за намаляване на риска от бедствия.*	*2025г.*
МЯРКА 2: Повишаване на информираността на населението.	*Провеждане на обучение на населението за рисковете от бедствия, начините на поведение и действие и за изпълнението на необходимите защитни мерки;*	*РСПБЗН, Директори на училища и детски градини Общинска администрация Пенсионерски организации.*	*Съгласно изготвена стратегия*
МЯРКА 3: Създаване на ефективни доброволни формирования	*Оборудване на доброволните формирования с техника.*	*Общинска администрация*	*Постоянен .*

Раздел V.
РЕАГИРАНЕ

Съдържание на раздела: включва описание на принципите за реагиране и организационната рамка за реагиране на структурите на ЕСС; описание на ролите, функциите и отговорностите при реагиране и начина на взаимодействие; средства и ресурси за изпълнение на дейностите и мерките за защита на населението; ред за осъществяване на наблюдение, ранно предупреждение и оповестяване; ред за обявяване на „бедствено положение“; установени информационни протоколи (начин на събиране, анализиране и споделяне на информацията свързана с бедствието); описание на процеса на преход към по-високо ниво на управление при бедствия; описание на процеса на преход към възстановяване.

1. Въведение

Реагирането описва действията, които се предприемат непосредствено преди, по време на или непосредствено след бедствие за спасяване на човешки животи, защита на собствеността и подпомагане на общностите. Установяват се ангажименти за ефективно

използване на всички налични ресурси за справяне с последствията от бедствия, които засягат община Елена. Въпреки че първият приоритет по време на бедствие е опазването на живота, планирането на реагиране цели да `сведе до минимум последствията от бедствието и да гарантира, че хората получават неотложна помощ и при възможност ранна подкрепа за възстановяване.

2. Принципи и цели

2.1. Принципи за реагиране

- ✓ всяка съставна част на ЕСС да планира непрекъсваемост на собствената си дейност при бедствия;
- ✓ всички структури на ЕСС да имат предварително планирани и съгласувани ангажименти, които дават възможност на всяка организация да изпълнява своята функция при опасност или възникване на бедствие по интегриран и допълващ начин;
- ✓ всички структури да отговарят за реагирането си според своите планове по чл. 9, ал. 6 от ЗЗБ, но координирано с общинския щаб;
- ✓ Общинският щаб да се активира до нивото, необходимо за наблюдение, подкрепа, координиране и ръководство в зависимост от събитието;
- ✓ реагирането да нараства само до необходимото ниво на управление – от общинско до областно и национално;
- ✓ ръководството и координацията да се осъществяват чрез прилагане на стандартни оперативни процедури.

2.2. Цели на реагирането

Реагирането при бедствия трябва да бъде управлявано така, че да се осигури, доколкото е възможно:

- ✓ запазване на живота;
- ✓ предотвратяване на ескалация на бедствието;
- ✓ поддържане на законността и реда;
- ✓ грижи за болни, ранени и зависими хора (първа помощ, медицински грижи, евакуационни центрове и социални грижи);
- ✓ предоставяне на основни услуги (жизненоважни услуги, храна, подслон, обществена информация и медии);
- ✓ запазване на управлението (непрекъснатост на механизмите на управление);
- ✓ защита на активите, включително сгради и историческо наследство;
- ✓ защита на природните ресурси;
- ✓ запазване на икономическата дейност.

3. Роли и функции при реагирането

За да се постигнат целите на реагирането е важно всички заинтересовани страни добре да разбират и изпълняват основните си роли и функции.

3.1. Основни роли при реагиране

Кмет на община

- ✓ поддържане на способности за реагиране в границите на общината;
- ✓ наблюдение на събитията и отправяне на предупреждения към населението;

- ✓ оценяване и привличане на местните ресурси необходими за реагиране при бедствие;
- ✓ осигуряване на координирано реагиране при бедствие в границите на общината;
- ✓ организира дейностите по събиране и отстраняване на отломки, наноси и др. отпадъци на територията на общината;
- ✓ осигуряване на неотложна помощ в подкрепа на пострадали и засегнати лица (изхранване и временно настаняване на пострадалите и засегнатите лица, раздаване на материали и продукти от първа необходимост);
- ✓ предоставяне на подкрепа и помощ на други общини, ако е необходимо.

Районно управление на МВР – Елена

- ✓ поддържане на законността и обществения ред;
- ✓ предприемане на всички мерки в рамките на правомощията за защита на живота и имуществото;
- ✓ координиране контрола на движението по пътищата, включително за подпомагане придвижването на службите за спешно реагиране;
- ✓ провеждане на търсене и спасяване на изчезнали лица;
- ✓ подпомагане разпространението на предупредителни съобщения;
- ✓ обезпечаване сигурността на евакуирани райони;
- ✓ провеждане на евакуация;
- ✓ идентифициране на загинали и уведомяване на близките им.
- ✓ за ранно оповестяване може да се използват и високо говорящите устройства на маркираните служебни автомобили, както и преносими мегафони.

Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“

- ✓ гасене на пожари;
- ✓ спасяване на пострадали лица при катастрофи;
- ✓ ограничаване на последствията от изпускания и/или разливи на опасни вещества;
- ✓ търсене и спасяване на пострадали при срутване на сгради и конструкции, свличане или срутване на земни и скални маси и др.;
- ✓ подпомагане на евакуацията;
- ✓ други дейности съобразно разполагаемите ресурси;
- ✓ координация на съставните части на ЕСС чрез ОЦ;
- ✓ оповестяване на органите на изпълнителната власт.

Център за спешна медицинска помощ – филиал Елена

- ✓ оказване на спешна медицинска помощ при бедствия, аварии и катастрофи и предоставяне на специализиран спешен транспорт;
- ✓ взаимодействие с екипите на РУ МВР – Елена и РСПБЗН – Елена при оказване спешна помощ на пострадали;
- ✓ координиране на помощта със съседни центрове при необходимост;
- ✓ всички лечебни заведения на територията на областта оказват необходимия обем от спешна медицинска помощ на всяко лице, нуждаещо се от такава, независимо от неговото гражданство, местожителство и лечебно-осигурителен статус.

Областен съвет на БЧК- Велико Търново и ПСС Елена

- ✓ извършване оценка на нуждите;
- ✓ подпомагане на пострадалото население;
- ✓ оказване на първа психологична помощ;
- ✓ оказване на първа долекарска помощ;
- ✓ оказване психосоциална подкрепа;
- ✓ събира, получава, съхранява и разпределя хуманитарни помощи и дарения от страната и чужбина;
- ✓ извършва издирване на членове на семейства, разделени в резултат на бедствието и поддържа система за подпомагане на семействата за намиране на своите близки;

Държавно горско стопанство – ДГС Елена и ДГС Буйновци

- ✓ разработва план за действия при гасене на пожари в горски територии;
- ✓ организира специализирана група от служители и работници на ДГС и участва в действия при гасенето на пожари в горски територии;
- ✓ сключва договори с юридически лица за провеждане на противопожарните мероприятия и дейности при гасене на пожари в горски територии;
- ✓ осигурява обезопасяването на пожарищата след тяхното ограничаване или гасене и организира последващи наблюдения за евентуално възобновяване на пожара.

Доброволно формирование по чл. 41 от ЗЗБ

Съобразно завършените курсове за обучение и придобитата квалификация, доброволците участват в:

- ✓ спасителни операции;
- ✓ ограничаване и ликвидиране на пожари;
- ✓ операции по издирване и спасяване;
- ✓ извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи;
- ✓ оказване на първа помощ на пострадалите при пожари, бедствия и извънредни ситуации;
- ✓ други операции, свързани със защитата.

Други участници в реагирането

Дейности свързани с реагирането изпълняват звената, службите и другите структури на министерствата и ведомствата, търговските дружества, лечебните и здравните заведения, юридическите лица с нестопанска цел, при запазване на институционалната или организационната им принадлежност и определените им функции или предмет на дейност.

3.2. Специфични функции при реагиране (**таблица № 14**):

Таблица № 14 – *Специфични функции:*

Функции при реагирането	Водеща организация	Подпомагащи организации
Медицинска помощ	ФСМП Елена, лични лекари и МЦ I Елена	Лечебни заведения на територията на областта
Спасяване		
На терен	РУ на МВР – Елена	ПРС – Елена, РСПБЗН – Елена, БЧК, доброволци
При срутване на сгради, конструкции, земни маси	РСПБЗН – Елена	РУ на МВР – Елена, кметове на кметства, ОП Благоустрояване; БЧК
Масови жертви		
Идентифициране на жертвите	РУ на МВР – Елена	
Погребални услуги	Погребални агенции	
Уведомяване за мъртви	РУ на МВР – Елена	
Незабавна подкрепа на деца сираци	Дирекция "Социално подпомагане"	
Евакуация	РУ на МВР – Елена по заповед на кмет на община	РСПБЗН – Елена
Неотложна помощ		
Регистриране на хора	РУ на МВР – Елена	Дирекциите "Социално подпомагане", БЧК, МЦ 1 Елена и ФСМП Елена
Временно настаняване	Община, кметове и кметски наместници	Доброволци
Осигуряване на храна	Община, кметове и кметски наместници	БЧК, БМЧК Елена, доброволци
Осигуряване на облекло и одеяла	Община, кметове и кметски наместници	Доброволци
Финансова помощ	Дирекция "Социално подпомагане"	
Управление на информацията включително междуведомствените комуникации и публичната информация	Отговорник „Публична информация“ и лице за връзка с органи и организации към Община Елена	
Координация на жизненоважните услуги	Общински ЩАБ за изпълнение на ПЗБ	
Доставки на ток и вода	„Енерго-Про Мрежи“ АД – РОЦ-Горна Оряховица – район Елена; „ВиК Йовковци“ ООД – район Елена	
Транспорт/достъп	РУ на МВР – Елена	РПС Елена, община, кметове и кметски наместници
Транспорт/превози	кметове и кметски наместници	Елена Автотранспорт
Сгради и конструкции		
Възобновяване на обитаването и експлоатацията	Общинска администрация	Дирекция УТОС
Оценяване на безопасността	Общинска администрация	Дирекция УТОС

3.3. Други функции при реагиране

Предоставяне на информация за обществеността

Управлението на информацията за обществеността по време на бедствие включва събиране, анализ и разпространение на информацията. За тази цел кмета на общината назначава отговорник „Публична информация“, който осигурява възможност на засегнатите от извънредната ситуация хора да разберат какво се случва и да предприемат съответните действия, за да се защитят.

Основни задължения на отговорник „Публична информация“ са:

- ✓ подготовка на информация и съобщения за населението;
- ✓ връзки с медиите и управление на информацията;
- ✓ предоставяне на обща информация за извънредната ситуация;
- ✓ координация и връзка със структури на ЕСС и други щабове и отговорници „Публична информация“ към тях;
- ✓ подготовка на информационни бюлетини за изпращане на медиите (след одобрение от кмета на общината) съдържащи информация за развитието на бедствието, предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и необходимостта от прилагане на защитни мерки и действия;
- ✓ следене на потока на информация излъчван в медиите относно извънредната ситуация;
- ✓ организиране на изявления и срещи на кмета на общината или негов заместник за предоставяне на информация на населението и медиите;
- ✓ оказване на помощ при създаване и управление на центрове за предоставяне на информация на населението;
- ✓ разработване и поддържане на план за управление на обществената информация.

Неотложна помощ на пострадали и засегнати лица

Осигуряването на неотложна помощ на пострадалите и засегнатите при бедствия е една от най-важните задачи. Тя включва осигуряване на подслон, настаняване, храна, облекло, финансова помощ, психологическа подкрепа. В определени случаи помощта може да е необходима незабавно – за справяне с физическото и емоционалното състояние на хората, включително страдание, физическо нараняване, раздяла, загуба на вещи, жилища, стоки, заетост и доходи.

В зависимост от мащаба на събитието и тежестта на последствията подпомагането по време на реагиране може да включва, без да се ограничава до:

- ✓ идентифициране и евакуация, когато и където е необходимо, на уязвими хора (например бременни жени, възрастни и болни хора и хора с увреждания) от изолирани райони;
- ✓ регистрация на евакуирани и засегнати лица;
- ✓ осигуряване на облекло, постеля и завивки;
- ✓ комуникация със засегнатите хора в изолирани райони за оценка на техните нужди от подпомагане;
- ✓ осигуряване на храна за изолирани лица и за хората в центровете за настаняване и

евакуация, и на тези, които не могат да се грижат за себе си;
- ✓ идентифициране на потребностите и осигуряване на спешно настаняване;
- ✓ връзка с доставчиците на комуникационни услуги по отношение на поддържането и/или възстановяването на връзките, особено в засегнатите изолирани райони;
- ✓ незабавна грижа и осигуряване на придружители за животни;
- ✓ управление на дарени стоки;
- ✓ идентифициране на места за центрове за евакуация и настаняване;
- ✓ координиране на структурите, ангажирани с подпомагането.

Осигуряването на подпомагане зависи преди всичко от способността и капацитета на общината, но също така зависи от способността за координация на областно и национално ниво.

В разчетите за евакуация на община Елена са определени:

- ✓ начини и способи за оповестяване;
- ✓ места на евакуационни центрове и сборни евакуационни пунктове, с определени лица, отговарящи за евакуиране и настаняване;
- ✓ места за настаняване с определени лица, отговарящи за настаняване на бедстващите;
- ✓ транспортни средства с определени брой места и водачи за евакуиране на пострадали;
- ✓ необходимостта от хранителни продукти, вода, лекарства и медицински консумативи;
- ✓ специализирана техника;
- ✓ маршрутни графици за поддържане на общинската пътна мрежа при зимни условия;
- ✓ списък на планински спасители от БЧК - Планинска спасителна служба Елена;
- ✓ списък на хронично болни лица на хемодиализа по населени места;

Координация на жизненоважните услуги

Координацията на общинско ниво по отношение на информацията за състоянието и необходимостта от реагиране, свързано с осигуряването на жизненоважните услуги (като транспорт, доставка на електричество, храна, вода и др.) е ключова функция на общинския Щаб. За изпълнение на тази функция в състава му се определя Координатор на жизненоважните услуги. За подпомагане процеса на координация е необходимо получаване от доставчиците на тези услуги на следната информация, когато това е възможно:

- ✓ мащаба и степента на въздействие на събитията върху мрежите;
- ✓ големи разрушения/прекъсвания, включително местоположение и брой засегнати потребители;
- ✓ естеството и местата на разрушенията, предприетите незабавни действия и необходимата помощ;
- ✓ прогнозни времена за възстановяване на установените сривове;
- ✓ приоритетни действия, които трябва да се предприемат;
- ✓ алтернативни решения, достъпни за потребителите, когато е подходящо;
- ✓ предпазни мерки и публична информация, които трябва да бъдат предоставени на

обществеността;

- ✓ искания за помощ или за специфична информация във връзка с възстановяване на нарушенията/прекъсванията на услугите.

4. Координирано реагиране

Координираното реагиране се активира след оценка на обстановката, в резултат на получаване на предупреждение или в резултат на внезапно или постепенно ескалиращо събитие. По разпореждане на кмета на общината се свиква общинския щаб. Свикването става в съответствие със стандартни оперативни процедури. Характерът и мащабът на бедствието определят функциите, които ще изпълнява щаба и нивата на обезпеченост с персонал, необходим за тяхното управление.

Координацията за реагиране при бедствия е илюстрирана на Фигура 1 и разгледана по-долу.

Общински щаб

Общинският щаб подпомага кмета на общината по отношение на организацията и ръководството на реагирането при бедствия на територията на общината. Щабът се активира от кмета на общината (Приложение № 9 – СОП за активиране на общ. Щаб).

Ролята на щаба е:

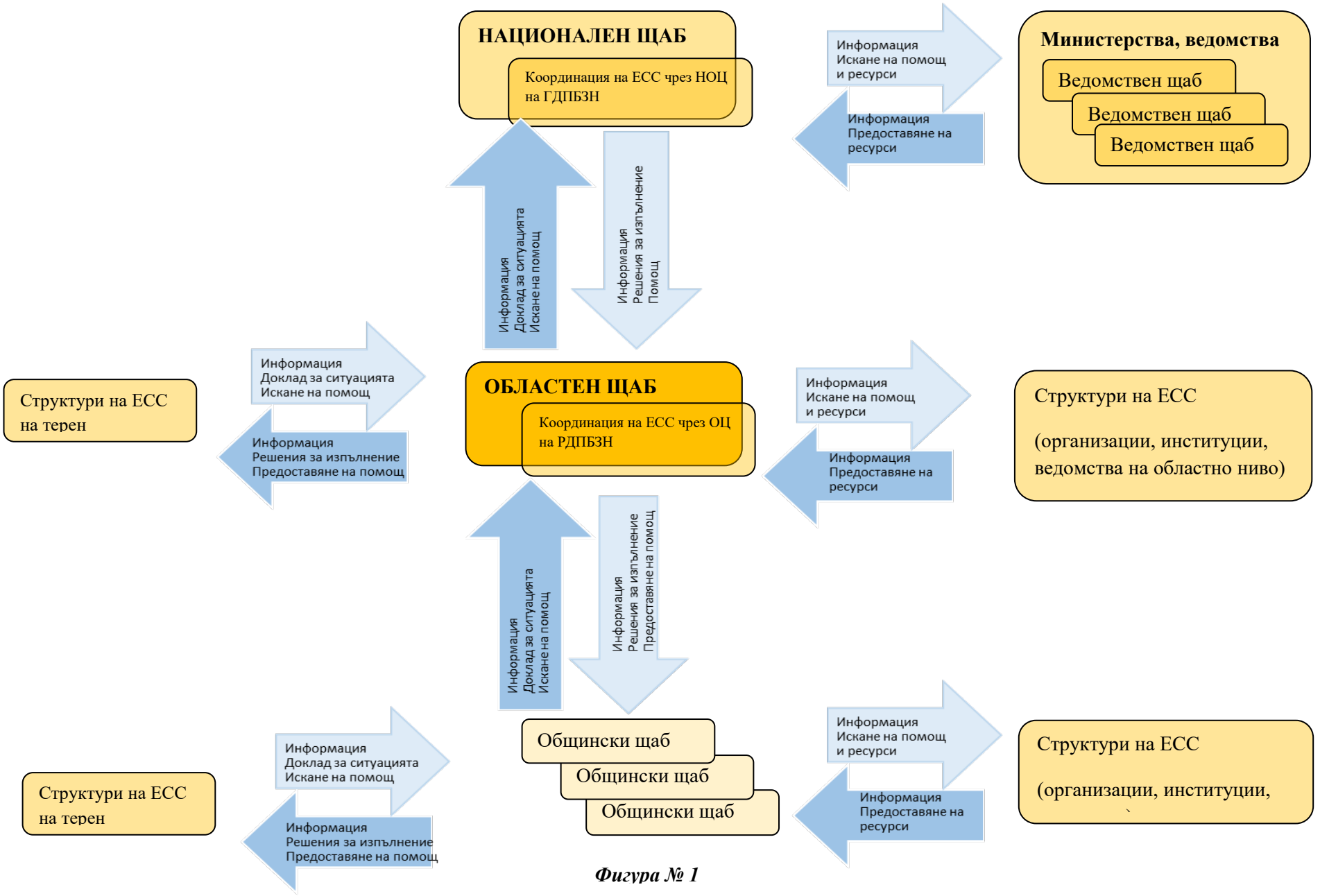
- ✓ събира и предоставя информация за бедствието от всички части на общината и оценява обстановката.
- ✓ предлага план за действие (Приложение № 13), в който определя дейностите по реагиране и ползването на ресурсите за планирания период;
- ✓ осигурява необходимите сили и средства за изпълнение на задачите и мерките за справяне с бедствието;
- ✓ осъществява координация и взаимодействие с всички служби за спешно реагиране, доброволни организации, териториалните структури на органите на изпълнителната власт, подпомагащи овладяването на бедствието;
- ✓ координира и контролира разгръщането на персонала и ресурсите за реагиране;
- ✓ предоставя информация на обществеността за развитието на бедствието, предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и необходимостта от прилагане на защитни мерки и действия;
- ✓ предоставя актуална информация зя ситуацията на областния щаб;
- ✓ осигурява координация на предоставените в помощ национални ресурси;
- ✓ при необходимост иска помощ от областния щаб;

Областен щаб

Когато мащабът на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси, кмета на общината отправя искане за помощ до областния управител за въвеждане на областния план за защита при бедствия. Областният щаб подпомага областния управител по отношение на организацията и ръководството на реагирането при бедствия на територията на областта. Щабът се активира от областния управител.

Ролята на щаба се изразява в следното:

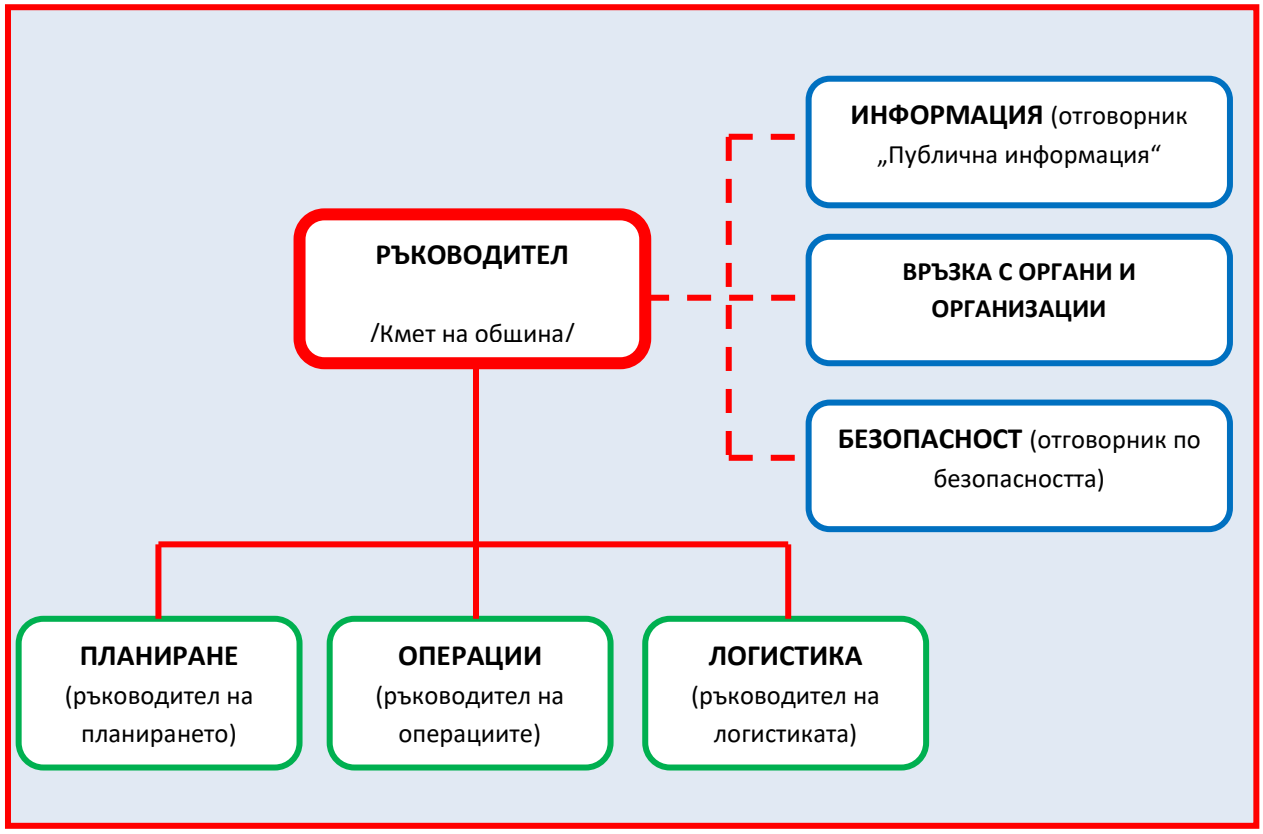
- ✓ събира, оценява и предоставя информация за бедствието и състоянието на ресурсите.
- ✓ разработва план за действие, който определя дейностите по реагиране и ползването на ресурсите за планирания период;
- ✓ осигурява необходимите сили и средства за изпълнение на задачите и мерките за справяне с бедствието;
- ✓ осъществява взаимодействието с органи и организации, подпомагащи овладяването на бедствието;
- ✓ обменя информация и взаимодейства с общинските щабове и националния щаб;
- ✓ координира и контролира изпълнението на плана за действие;
- ✓ предоставя информация на обществеността за развитието на бедствието, предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и необходимостта от прилагане на защитни мерки и действия;
- ✓ организира взаимодействието с други областни щабове при необходимост;
- ✓ осигурява координация на предоставените в помощ национални ресурси.
- ✓ при необходимост иска помощ от националния щаб;

НАЦИОНАЛЕН ЩАБ
Координация на ЕСС чрез НОЦ на ГДПБЗН
Информация
Искане на помощ и ресурси
Информация
Предоставяне на ресурси
Министерства, ведомства
Ведомствен щаб
Ведомствен щаб
Ведомствен щаб
Информация
Доклад за ситуацията
Искане на помощ
Информация
Решения за изпълнение
Помощ
Структури на ЕСС на терен
Информация
Доклад за ситуацията
Искане на помощ
Информация
Решения за изпълнение
Предоставяне на помощ
ОБЛАСТЕН ЩАБ
Координация на ЕСС чрез ОЦ на РДПБЗН
Информация
Искане на помощ и ресурси
Информация
Предоставяне на ресурси
Структури на ЕСС
(организации, институции, ведомства на областно ниво)
Информация
Доклад за ситуацията
Искане на помощ
Информация
Решения за изпълнение
Предоставяне на помощ
Общински щаб
Общински щаб
Общински щаб
Структури на ЕСС на терен
Информация
Доклад за ситуацията
Искане на помощ
Информация
Решения за изпълнение
Предоставяне на помощ
Информация
Искане на помощ и ресурси
Информация
Предоставяне на ресурси
Структури на ЕСС
(организации, институции,

Фигура № 1

Кмета на общината със своя заповед определя Ръководител на операциите (РО), който организира и контролира изпълнението на одобрените решения на щаба, осъществява взаимодействието и координацията между частите на ЕСС, участващи в изпълнението на дейностите по чл. 19, ал. 1 от ЗЗБ в района на бедствието. При нужда определя отговорник за публичната информация, отговорник за взаимодействието и отговорник за безопасността. В зависимост от мащабите на бедствието може да възложи изпълнението на определени функции по планиране и логистика, като сформира съответни секции и определи техни ръководители (Фигура № 2). Изготвя се План за действие – Прил. № 13.

Фигура № 2 – *Организационна структура за управление при бедствие*

Определеният със заповед на кмета на общината съгласно чл. 65, ал. 1, т. 8 от ЗЗБ ***ръководител на операциите:***

- ✓ осъществява взаимодействието и координацията между частите на ЕСС, участващи в изпълнението на дейностите по чл. 19, ал. 1 от ЗЗБ в района на бедствието;
- ✓ организира и контролира изпълнението на одобрените решения на общинския щаб;
- ✓ при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:
  - забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
  - нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
  - разпореди незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
  - поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;

- създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от ЕСС;
- раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

Преминаване на управлението

С въвеждането в изпълнение на общински план за защита при бедствия, управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на общинско ниво.

Когато мащабът на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на общинско ниво и са необходими допълнителни ресурси, кмета на общината може да поиска помощ от областния управител.

С въвеждането в изпълнение на областния план за защита при бедствия, управлението преминава на областно ниво. Кметът на общината и щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия изпълняват своите функции и задължения, като координират дейностите с областния управител и щабът за изпълнение на областния план за защита при бедствия.

Когато мащабът на бедствието надхвърля възможностите за справяне с наличните сили и средства на ЕСС на областно ниво и са необходими допълнителни ресурси, областния управител може да поиска помощ на национално ниво.

При въвеждане на националния план за защита при бедствия управлението преминава на национално ниво, като щабовете на областта и общината в засегнатите територии продължават да изпълняват своите функции и задължения съгласно съответните планове за защита при бедствия, но координацията и управлението на силите и средствата на ЕСС се осъществява на национално ниво.

5. Евакуация

Провеждането на евакуация е сложен процес с координиран подход, който се провежда по заповед на кмета на общината и в който участват различни структури на ЕСС. Състои се в организирано извеждане на хора и животни от застрашени райони, и настаняването и осигуряването им в безопасни места, с цел защита от вредното въздействие при потенциално или вече случващо се бедствие. В определени случаи по-подходяща мярка за защита може да бъде временното извеждане или укриването в обитаваните сгради.

Дейностите по провеждане на евакуация и разсредоточаване включват:

- ✓ вземане на решение за провеждане на евакуация;
- ✓ ранно предупреждение и оповестяване на хората в риск;
- ✓ извеждане и транспортиране;
- ✓ настаняване и осигуряване на условия за живот;
- ✓ връщане на евакуираните по места.

6. Бедствено положение

Обявяване на бедствено положение

Кмета на общината със заповед (Приложение № 12) обявява „бедствено положение“ за цялата или за част от територията на общината:

- ✓ въз основа на получена информация, че се случва, случило се е или има опасност да се случи бедствие и е изпълнено условието по чл. 48, ал. 3 от ЗЗБ;
- ✓ при отправено искане от кмета на общината към областния управител на основание чл. 65, ал. 2, т. 7 от ЗЗБ (дейностите по защита на населението не могат да бъдат обезпечени чрез изпълнението на общинския план за защита при бедствия и са необходими допълнителни ресурси за овладяване на бедствието и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи).

В заповедта за обявяване на „бедствено положение“ се посочват:

- ✓ обстоятелствата послужили като основание за обявяване на бедственото положение;
- ✓ обосновка на необходимостта от обявяване на бедственото положение съгласно чл. 48, ал. 3 от ЗЗБ;
- ✓ границите на територията на която се обявява бедственото положение;
- ✓ мерките за овладяване на бедствието, включително налагането на временни ограничения върху правата на гражданите по чл. 52, ал. 1 от ЗЗБ;
- ✓ органите или длъжностните лица отговарящи за прилагането на предприетите мерки;
- ✓ началото на въвеждане на бедственото положение и срокът на неговото действие, но не повече от 7 дни.

Копие от заповедта за обявяване на „бедствено положение“ се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи.

При необходимост срокът на действие на бедственото положение може да бъде удължен до 30 дни със заповед на кмета, след съгласуване с областния управител.

„Бедственото положение“ се отменя предсрочно със заповед на кмета, при отпадане на обстоятелствата, послужили като основание за обявяването му.

Заповедите за обявяване на бедствено положение, за удължаване на срока на действие на бедственото положение и за предсрочно отменяне на бедствено положение се разгласяват чрез средствата за масово осведомяване и се публикуват на интернет страницата на Община Елена.

Таблица № 15 - *Отговорности по извършване на предупреждение:*

ОПАСНОСТ/ЗАПЛАХА	***ОТГОВОРНА СТРУКТУРА /ОРГАНИЗАЦИЯ***	***ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ КОИТО СЕ РАЗПРОСТРАНЯВАТ***
Земетресения	*Национален институт по геофизика, геодезия и география към Българска академия на науките (НИГГГ-БАН)*	*Информация за сеизмичната активност (магнитуд, местоположение), която се публикува на интернет страницата на НИГГГ и/или се разпространява чрез медиите.*
Наводнения, бури, градушки	*Национален институт по метеорология и хидрология (НИМХ) към МОСВ*	*Обща хидрометеорологична прогностична информация с предупреждение за опасни явления, която се публикува на интернет страницата на НИМХ и/или се разпространява чрез медиите.*

Градушки, щормове, порои	*Изпълнителна агенция „Борба с градушките“ към Министерство на земеделието, храните и горите (МЗХГ)*	*Обща прогностична информация за опасни атмосферни явления (щормове, порои, градушки и други неблагоприятни атмосферни явления).*
Речно наводнение	*Министерство на околната среда и водите (МОСВ), НИМХ, областна и общински администрации – оперативни дежурни*	*- Предупреждение и даване на указания за безопасност на населението при опасност от наводнение;* *- Предупреждение до областния управител, кметовете на общини и структурите на ЕСС при опасност от наводнение.*
	Областен управител по предложение на Басейнова дирекция „Дунавски район” - Плевен, РДПБЗН - Велико Търново, ОДМВР - Велико Търново	*- Предупреждение за евакуация от застрашените зони;* *- Предупреждение и даване на указания за безопасност на населението.*
	Кмет на община	*- Предупреждения за населението при опасност, включително провеждане на евакуация от застрашените зони;* *- Уведомява Областен управител и структурите на ЕСС;*
Разлив или изпускане на опасни вещества и субстанции	*- Оператор на предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал по Закона за опазване на околната среда;* *- Собственик/ползвател на обект по чл. 35 от ЗЗБ.*	*Специфични предупреждения при авария до кмета на общината, ОЦ на РДПБЗН, РИОСВ.*
	Кмет на община	*-Специфични предупреждения за населението при опасност, включително провеждане на евакуация от застрашените зони;* *- Уведомява Областен управител и структурите на ЕСС.*
Горски пожари	*Кмет по предложение на РСПБЗН – Елена, ДГС Елена и ДГС Буйновци*	*Предупреждение за евакуация и даване на указания за безопасност на населението.*
Заразни болести по растения и животни	*ОДБХ- Велико Търново*	*-Специфични предупреждения и даване на указания за безопасност на населението;* *- Предупреждение до Кмета на общината и структурите на ЕСС.*
Заразни и паразитни болести	*РЗИ, Главен държавен здравен инспектор*	*-Специфични предупреждения и даване на указания за безопасност на населението;* *- Предупреждение до Кмета*

		на общината и структурите на ЕСС.
Авария на язовирна стена и/или преминаване на висока вълна	*Оператор/наемател на язовирната стена*	*Специфични предупреждения при опасност до кмета на общината, РСПБЗН - Елена*
	Кмет на община	*Специфични предупреждения за населението при опасност, включително провеждане на евакуация от застрашените зони;* *- Предупреждение до ЕСС на територията на общината;*
Други опасности, които могат да причинят бедствие или друга извънредна ситуация.	*Кмета на общината*	*Общо предупреждение за евакуация на застрашеното население и частите на ЕСС на територията на общината.*

Раздел VI.
ПОДПОМАГАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Съдържание на раздела: включва описание на структурата и управлението на процеса по подпомагане и възстановяване; извършване на оценки на първоначалните нужди и щети; ред за докладване; предоставяне на информация на населението; мерки за подпомагане и възстановяване; финансово осигуряване.

Подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите (засегнатите) лица и извършване на неотложни възстановителни работи след бедствие.

1. На общинско ниво дейностите по подпомагане и възстановяване се организират от кмета на общината.

2. Със заповед на кмета на общината се сформира междуведомствена експертна група за управление и координация на общинско ниво на дейностите по подпомагане и възстановяване, която:

- ✓ във взаимодействие с отговорните структури на общинско ниво организира извършването на оценки на първоначалните нужди и щетите, относно:
  - подслоняване/ настаняване на пострадали (засегнати) от бедствието лица;
  - състояние на общността – степен на персоналните загуби на собственост и ниво на прекъсване на социалните функции;
  - засегната инфраструктура – прекъсване на основни услуги като транспорт, комуникации, доставка на електричество, храна, вода и др.;
  - здравеопазване;
  - поражения за икономиката – прекъсване на нормалната стопанска дейност;

- околна среда – оценка на безопасността и статуса.

- ✓ координира дейностите по подпомагане и възстановяване с отговорните структури на общинско ниво съгласно общинския план за защита при бедствия;
- ✓ докладва ежедневно на председателя на Общинския щаб за необходимите материали и ресурси за подпомагане и възстановяване при случило се бедствие, както и за предоставената неотложна и възстановителна помощ;
- ✓ при настъпило бедствие подготвя ежедневно информация относно извършената дейност по подпомагане и възстановяване, която се предоставя на населението от назначения отговорник „Публична информация“ чрез местните средства за масово осведомяване, след съответното одобрение на ръководителя на Общинския щаб.

3. Оценки на първоначалните нужди и щетите се извършват на база събраната информация в процеса на реагирането от щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, проверени сигнали от населението на ЕЕНСП 112, общинската комисия за оценка на щетите и др. източници.

4. Физическите лица пострадали при бедствия се подпомагат и съгласно разпоредбата на чл.16 от Правилник за прилагане на закона за социалното подпомагане. Те имат право на еднократна помощ за задоволяване на инцидентно възникнали здравни, образователни, комунално-битови и др. жизненоважни потребности, в размер до **трикратния размер** на линията на бедност.

За целта правоимащите лица подават заявление-декларация по настоящ адрес в съответната Дирекция “Социално подпомагане“. След като социален работник извърши проверка на място на адреса на който е причинена щетата, се изготвя социална оценка на случая. Въз основа на социалната оценка се изготвя социален доклад до Директора на ДСП с предложение за отпускане на помощта и нейния размер или отказ. Копие от решението се изпраща на правоимащото лице на посочен от него адрес.

5. Неотложната помощ на пострадалите (засегнатите) лица се организира, осигурява и предоставя от кмета на общината и включва:

- ✓ изхранване и временно настаняване на пострадалите (засегнатите) лица и животни;
- ✓ раздаване на облекло и битово имущество на пострадалите (засегнатите) лица;
- ✓ предприемане на други необходими мерки.

6. Неотложните възстановителни работи след бедствие се организират от органите на изпълнителната власт в съответствие с функциите им, определени в ЗЗБ, в специални закони и в подзаконови нормативни актове.

7. Възстановителната помощ се предоставя на физически лица при необходимост от основен ремонт на жилищата им засегнати от бедствие, при условия и по ред определени с правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ, и не може да превишава стойността на данъчната оценка на жилището.

8. Възстановителната помощ се предоставя за:

- ✓ частичното възстановяване и/или частичната замяна на конструктивни елементи на строежа, както и за строително-монтажни работи с които първоначално изпълнени, но увредени конструкции и конструктивни елементи се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност,

след издаване на разрешение за строеж;

- ✓ премахване на строежи, за които е издадена заповед от кмета на общината съгласно чл. 195, ал. 6 ЗУТ, които поради природно явление с геоложки или хидрометеорологичен произход са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от самосрутване и не могат да се поправят или заздравят.

9. От резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в частта за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия, по решения на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет, след одобрение на Министерския съвет, се предоставят средства:

- ✓ за възстановяване на извършени непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система;
- ✓ за неотложни възстановителни работи за трайно възстановяване на имоти – държавна или общинска собственост, читалища и молитвени домове на религиозни институции, които са засегнати от бедствия или са в състояние, което застрашава живота или здравето на населението, имуществото или околната среда, установено след обследване по реда на Наредба № 5 от 2006 г. за техническите паспорти на строежите;
- ✓ на физически лица при необходимост от основен ремонт на жилищата им, засегнати от бедствие, ако лицата отговарят на критерии, определени в правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ;
- ✓ за обезщетяване на физически и юридически лица в размер на реално причинените им при или по повод извършване на нормативно установени действия за защита при бедствия имуществени вреди.

Средствата се предоставят по реда, при условията и в съответствие с критериите, определени в правилника по чл. 54, ал. 6 ЗЗБ.

За извършване на дейностите по подпомагане и възстановяване се използва наличния човешки ресурс на общинска администрация, доброволното формирование, доброволци, дирекция „Социално подпомагане“ – Елена, ПСС отряд Елена, общински щаб за изпълнение на плана за защита при бедствия.

Щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия на база направената оценка на щетите от експертната група предлага решения за възстановяване на жизнено важни услуги за населението.

Заявки от пострадалите до кмета на общината за външно подпомагане по реагирането и възстановяването се подават чрез деловодството на общинска администрация или по електронна поща. Приемането и обобщаването им се координират от директора на дирекция УТОС в Общинска администрация Елена, подпомаган при необходимост от представители на БЧК, Дирекция „Социално подпомагане“ и др. След изготвянето им от Общинска администрация – Елена се изпращат до Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет с копие до Областен управител.

Дарителските кампании се организират и координират от Областния съвет на БЧК Велико Търново и БМЧК Елена. Съдействие по разпределението, раздаването и отчитането на дарения и помощи оказват общинска администрация и дирекция „Социално подпомагане“.

10. Исканията за финансиране се подават от:

Кмета на община за:

- ✓ за възстановяване на извършени непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система (доброволни формирования, търговски дружества, еднолични търговци, юридически лица с нестопанска цел, лечебни заведения извън структурите на Министерството на здравеопазването и др.);
- ✓ неотложни възстановителни работи за трайно възстановяване на имоти - общинска собственост, читалища и молитвени домове на религиозни институции;
- ✓ предоставяне на възстановителна помощ на физически лица за подпомагане възстановяването на жилищата им засегнати от бедствие, ако същите са собственици на законно построени и единствени жилища или имат учредено вещно право на ползване на тези жилища;
- ✓ обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия;

Областния управител – за неотложни възстановителни работи за трайно възстановяване на имоти - държавна собственост, които той управлява, включително при условията на чл. 18, ал. 1 от Закона за държавната собственост. Може да подава искания и за читалища и молитвени домове на религиозни институции, които са засегнати от бедствия;

Министри и ръководители на ведомства - първостепенни разпоредители с бюджет за:

- ✓ възстановяване на извършени непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия когато силите и средствата на ЕСС (съответните звена, служби, оперативни структури или държавни предприятия) са в тяхната структура;
- ✓ неотложни възстановителни работи за трайно възстановяване на имоти – държавна собственост.

11. Функции и отговорности при възстановяване и подпомагане.

Функции/задачи	**Отговорни структури**
Настаняване на население, останало без подслон в резервен сграден фонд	кмет на община
Осигуряване на палатки, фургони и сглобяеми къщи за останалите без подслон	кмет на община, областен управител , ГДПБЗН
Осигуряване на сграден фонд за държавни структури, включително за щабове за изпълнение на съответния план за защита при бедствия.	кмет на община
Осигуряване на продукти от първа необходимост, лекарства, храна и питейна вода	кмет на община, РЗИ, БЧК, ДСП, ВиК район Елена
Осигуряване на резервно водоснабдяване	ВиК район Елена, кмет на община
Отстраняване на аварии по преноса и снабдяването с ел. енергия, природен газ и горива	„Електроразпределение Север“ АД РОЦ Г. Оряховица/Габрово – район Елена, „ВиК Йовковци“ ООД – район Елена, кмет на община

Отстраняване на аварии по комунално-битовите мрежи.	Съответните оператори (за ток, вода, телефони) съвместно с кмет на община
Определяне степента на разрушения на сградите и съоръженията и укрепване или разрушаване на повредени сгради	кмет на община, ръководители на институции и привлечени ЮЛ
Възстановяване на пътна инфраструктура	РПС Елена, кмет на община
Разчистване на пътища и извличане на аварирала техника.	РПС Елена, РСПБЗН – Елена, кмет на община, привлечени ЮЛ
Временно възстановяване на повредени мостове.	РПС Елена, кмет на община, привлечени ЮЛ
Раздаване на помощи на пострадалото население.	БЧК, БМЧК Елена, кмет на община, ДСП
Оказване на психологична помощ и психосоциална подкрепа на пострадалите и на спасителните екипи.	БЧК, РУ на МВР Елена

12. Финансиране на дейностите:

Финансирането на дейностите по подпомагане и възстановяване се осъществява от:

- ✓ бюджетите на министерствата и ведомствата;
- ✓ общинските бюджети;
- ✓ търговските дружества и едноличните търговци - за обектите им;
- ✓ структурните фондове на Европейския съюз;
- ✓ дарения.

Когато финансирането е за сметка на Държавния бюджет съгласно Закона за защита при бедствия, финансовите средства се осигуряват в рамките на бюджетите на съответните министерства и ведомства и бюджетни взаимоотношения на общините с централния бюджет, утвърдени със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Всяко министерство, ведомство и органите за местно самоуправление трябва да разполагат с актуални разчети за необходимите разходи за дейностите в сферата на техните ангажименти.

Необходимо е в процеса на работа всяко ведомство да уточни по кои политики и програми ще бъде осъществявано финансирането на дейностите. Финансовите средства е необходимо да бъдат заложени в бюджетите на съответните разпоредители с бюджет. Те трябва да се заявяват от министерствата и ведомствата всяка година в хода на бюджетната процедура за съответната година. Може да се търси финансиране или съфинансиране и от други източници, каквито са фондовете на Европейския съюз.

Раздел VII.
МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

1. Общинския съвет за намаляване на риска от бедствия извършва мониторинг и оценка на Общ. ПЗБ, с цел поддържане на актуалността на плана и осигуряване на възможност за извършване на текущ анализ, проследяване на напредъка за постигане на зададените цели, подобряване и усъвършенстване изпълнението на дейностите.

2. Мониторингът се осъществява веднъж годишно от работна група, сформирана със заповед на кмета на общината (Приложение № 27), включваща представители от РУ МВР – Елена, РСПБЗН – Елена, ФСМП Елена, Дирекция СП – Елена, ДГС Елена, ДГС Буйновци, ВиК „Йовковци“ – район Елена, Енергоразпределение Север ЕСО – МЕР Горна Оряховица – район Елена и общинска администрация, за да се гарантира, че информацията в плана е актуална и е в съответствие с нормативната уредба.

3. При прегледа на Общ. ПЗБ се извършва оценка на:

- ✓ точността и съответствието с нормативната уредба;
- ✓ обхвата на плана – извършва се проверка за наличието на нови опасности или промяна в нивата на идентифицираните рискове; разглеждат се механизмите за въздействие чрез превенция, готовност, реагиране и възстановяване по отношение на идентифицираните рискове; проверява се точността и адекватността на съществуващите връзки между Общ. ПЗБ и плановете за защита при бедствия на частите на ЕСС за изпълнение на задачите (плановете по чл. 9, ал. 6 от ЗЗБ);
- ✓ практическата приложимост и изпълнимост – извършва се проверка за това дали частите на ЕСС с отговорности по изпълнението на плана разполагат с необходимите ресурси и са в състояние да осъществят определените им функции, включително чрез провеждане на тренировки и учение и при реални действия при възникнали бедствия;
- ✓ координацията между частите на ЕСС – извършва се проверка на функции, процедури, съответствие на плана с Обл. ПЗБ и Националния план за защита при бедствия, включително чрез провеждане на тренировки и учение и при реални действия при възникнали бедствия.

4. Актуализации на плана задължително се правят при организационни промени или промени в процедурите, както и при други събития, които оказват въздействие по изпълнението на плана и процедурите.

5. Актуализацията на Общ. ПЗБ се приема след съгласуване с Общ. Съвет за намаляване на риска от бедствия.

Раздел VIII.
ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение № 1 – План за действие при ПОЖАРИ;

Приложение № 2 – План за действие при СНЕГОНАВЯВАНИЯ И ОБЛЕДЯВАНИЯ;

Приложение № 3 – План за действие при ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ;

Приложение № 4 – План за действие при НАВОДНЕНИЕ;

Приложение № 5 – План за действие при ЯДРЕНА И РАДИАЦИОННА АВАРИЯ;

Приложение № 6 – Заповед на кмета на община Елена за утвърждаване на Общинския план за защита при бедствия;

Приложение №7 – Писмо от Областен управител В. Търново за съгласуване на Общинския план за защита при бедствия от Областен съвет за намаляване риска от бедствия;

Приложение № 8 – Оценка и приоритизиране на рисковете от бедствия;

Приложение № 9 – СОП за активиране на общинския щаб за изпълнение на Общ. ПЗБ;

Приложение № 10 – Разпределение на територията на община Елена;

Приложение № 11 – Сили и средства на ЕСС на общинско ниво за реагиране при БАК;

Приложение № 12 – Заповед за обявяване на бедствено положение;

Приложение № 13 – Форма за изготвяне на План за действие;

Приложение № 14 – Налична специализирана техника в община Елена;

Приложение № 15 – Транспортни средства собственост на Община Елена;

Приложение № 16 – Списък на общинските пътища на територията на община Елена;

Приложение № 17 – Списък на свлачищата на територията на община Елена;

Приложение № 18 – Списък мостови съоръжения на територията на община Елена;

Приложение № 19 – Обществени сгради за временно настаняване на пострадали;

Приложение № 20 – СЕП, ЕЦ за евакуиране и настаняване;

Приложение № 21 – Разчет за продукти от първа необходимост;

Приложение № 22 – Списък лечебни заведения с личен състав в област В. Търново;

Приложение № 23 – Релефна карта на община Елена;

Приложение № 24 – Карта на пътната мрежа на община Елена;

Приложение № 25 – Карта на водоизточниците в община Елена;

Приложение № 26 – Карта на гр. Елена;

Приложение № 27 – Заповед за сформиране на работна група;

Приложение № 28 – Решение на ОбС Елена за приемане на Общ. ПЗБ;

Приложение № 29 – Съкращения, термини и определения.